

Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci
katedra sociologie a andragogiky

Drahomíra Smejkalová

SPRÁVNÍ ROZHODOVÁNÍ VE ŠKOLSTVÍ

Administrative decision in education

Bakalářská práce

Vedoucí práce: JUDr. Dalimila Gadasová, Dr.

Olomouc 2010

Prohlašuji, že jsem závěrečnou bakalářskou práci vypracovala sama a uvedla v ní veškerou literaturu a ostatní zdroje, které jsem použila.

V Horních Bludovicích 30. 6. 2010

.....
Drahomíra Smejkalová

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji JUDr. Dalimile Gadasové, Dr. za odborné vedení mé bakalářské práce a za cenné rady, podněty a připomínky, které mi poskytla při jejím zpracování.

ANOTACE

Bakalářská práce představuje proces správního řízení na úseku školství. Kromě neformálních rozhodování vykonává ředitel školského zařízení státní správu a rozhoduje o právech a povinnostech, podle ustanovení školského zákona. Tato rozhodnutí podléhají formálním náležitostem individuálního správního aktu a ředitelé by pro něj měli najít oporu ve správním řádu.

Novelizace školského zákona však způsobila, že se některé situace v praxi nevykládají jednoznačně, což je příčinou mnoha procesních chyb a přehmatů.

Analýzou a rozhovory s řediteli chci problém pojmenovat a navrhnout konstruktivní řešení.

ABSTRACT

This presented work introduces the process of administrative management of the education sector. The director of school facilities and the government decides about the rights and obligations under the provisions of the Education Act and is also responsible for informal decision making. Those decisions are subject to formal requirements of an individual administrative act, and the directors should be able to find support in the administrative order.

Amendments to the Education Act caused that some situations in practice are clearly causing a number of procedural errors and mistakes.

I would like to entitle the problems and to propose constructive solutions by interview with the directors.

Úvod	6
I. TEORETICKÁ ČÁST	8
1. Správní právo procesní – základní pojmy a instituty	8
1.1 Vymezení pojmu správního práva procesního.....	8
1.2 Systematika správního řádu	10
1.3 Správní řízení obecné a zvláštní, subsidiarita správního řádu.....	11
2. Správní řízení – zahájení, průběh, ukončení	13
2.1 Zásady správního řízení.....	13
2.2 Účastníci řízení.....	17
2.3 Zahájení a průběh řízení.....	18
2.4 Rozhodnutí a jeho náležitosti	24
3. Opravné prostředky	28
3.1 Řádné opravné prostředky	29
3.2 Mimořádné opravné prostředky	32
4. Rozhodovací pravomoci ředitele	35
4.1 Rozhodování ředitele mateřské školy.....	37
4.2 Rozhodování ředitele základní školy.....	37
4.3 Rozhodování ředitel střední školy.....	38
4.4 Rozhodování ředitele vyšší odborné školy.....	39
II. Empirická část	41
5. Výzkumné šetření v mateřských školách	41
5.1 Cíl empirické části.....	41
5.2 Metodologie výzkumu.....	41
5.3 Charakteristika respondentů.....	42
Závěr	59
Seznam použitých zdrojů	60
Přílohy	64

ÚVOD

Jako učitelka mateřské školy pracuji již mnoho let. Těžiště své činnosti jsem viděla téměř výlučně v pedagogické práci. Věnovala jsem se jí v době svého zaměstnání při kontaktu se svěřenými dětmi, snažila jsem se využívat moderní metody, které jsem si osvojovala teoretickým studiem a různými školeními. Tato práce mě velice bavila a viděla jsem v ní naplnění svého životního poslání.

V době, kdy se přibližoval termín odchodu mé ředitelky do důchodu, jsem vzhledem ke svým mnohaletým zkušenostem pomalu začala uvažovat o možnosti převzít odpovědnost za chod celé mateřské školy jako její ředitelka a když byl později vypsán konkurz na toto místo, přihlásila jsem se, a po úspěšném absolvování konkurzního řízení jsem byla na místo ředitelky vybrána a jmenována.

Tato práce však pro mě nebyla zcela nová, v posledních několika letech jsem totiž ředitelku zastupovala a s mnoha činnostmi jsem byla seznámena a částečně vnikla i do ekonomického řízení mateřské školy.

Co však pro mě bylo naprosté novum, byla právní problematika spojená s funkcí ředitelky, pracovněprávní záležitosti, a zejména oblast správního řízení, náležitosti pro bezchybné vyhotovení rozhodnutí, zkrátka všechno, co je obsahem správního práva procesního. To bylo také důvodem, proč jsem si toto téma vybrala pro svou bakalářskou práci, která má za cíl zjistit a analyzovat průběh a problémy ředitele mateřské školy při aplikaci procesních předpisů.

Bakalářskou práci jsem kromě úvodu a závěru rozvrhla do pěti kapitol. V první kapitole se zabývám základními pojmy, které jsou předmětem správního práva procesního, systematikou správního řádu, správním řízením obecným a zvláštním.

Druhá kapitola popisuje samostatné správní řízení jako takové, zabývá se otázkou jeho správnosti a bezchybnosti, specifikuje okolnosti jeho zahájení, průběhu a závěru, který vyústí do rozhodnutí. I ono má své charakteristiky, přesně zákonem stanovené, bez nichž by nemělo právní účinnost.

Protože nikdy není vyloučeno vydání nesprávného rozhodnutí, ať kvůli věcným nebo formálním nedostatkům, existuje institut řádných a mimořádných opravných prostředků, jimž se věnuji v třetí kapitole.

Bakalářská práce se ve své čtvrté kapitole dotýká problematiky aplikace správního řádu na školský zákon a výčtem jednotlivých rozhodovacích pravomocí ředitele školy, které vyplývají z ustanovení § 165 odst. 2 školského zákona od mateřských škol až po vyšší odborné školy.

Pátá kapitola na rozdíl od předešlých má své těžiště v konkrétních situacích, s nimiž se ředitelé mateřských škol setkávají nebo mohou setkávat, a byla zpracována formou šetření a dotazů u osmi ředitelek mateřských škol v našem regionu. Rozebírá sedm oblastí procesu správního řízení, a to: proces před zahájením správního řízení, zahájení správního řízení, vydání rozhodnutí, opravné prostředky a stanoviska k novelizaci školského zákona zákonem č. 49/2009 Sb.

Získané informace byly zpracovány formou tabulek a poté bylo provedeno vyhodnocení výzkumného šetření, z čehož vyplývá, jak jednotliví respondenti přistupují k jednotlivým bodům, které byly předmětem dotazů a jaká je skutečná praxe.

Velmi zajímavé byly odpovědi a stanoviska k novele školského zákona, (ale i k jiným institutům správního řádu), což o kvalitě práce zákonodárce a o přínosu pro práci v terénu vypovídá mnoho.

V bakalářské práci, jak v části teoretické, tak v části praktické, je používáno mužského rodu – ředitel školy a to přesto, že mateřské školy řídí výhradně ženy – ředitelky. Mužský rod se používá především proto, poněvadž je toto označování používáno ve všech právnických předpisech bez ohledu na to, zda školu řídí ředitel nebo ředitelka.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 SPRÁVNÍ PRÁVO PROCESNÍ – ZÁKLADNÍ POJMY A INSTITUTY

Úvodní kapitola seznamuje čtenáře se základními pojmy, principy a vnitřními vztahy správního práva a správního práva procesního, představuje jeho současnou podobu i význam pro veřejnou správu, ale i pro každého občana. Další části první kapitoly se týkají obecného procesního předpisu, kterým je zákon č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen správní řád).

1.1 Vymezení pojmu správního práva procesního

Právní normy, které upravují vztahy ve společnosti a vznikají v oblasti veřejné správy, se řadí do práva veřejného a tvoří samostatné právní odvětví nazývané správní právo. Správní právo můžeme vymezit jako soubor veřejnoprávních norem (hmotněprávní, procesní a organizační povahy), které upravují organizaci a činnost veřejné správy. Správní právo reguluje právní vztahy v různých oblastech společenského života, jako je např. školství, kultura, zdravotnictví, životní prostředí, sociální zabezpečení.¹ Orgán veřejné správy vystupuje jako nositel veřejné moci, která je rozhodující pro utváření vztahů upravených správním právem.² Tyto vztahy lze charakterizovat jako vztahy mezi nerovnými subjekty, a to v tom smyslu, že fyzické nebo právnické osoby, vůči kterým je správa vykonávána, jsou povinny podřídit se autoritativnímu rozhodnutí příslušných orgánů, strpět provedení kontroly nebo sankci za porušení povinností.³

Odvětví práva správního je věcně různorodé, komplexně nekodifikované. Znamená to, že neexistuje základní předpis, který by komplexně upravoval veřejnou správu. Veřejná správa je upravena množstvím právních předpisů různé právní síly. Základy veřejné správy jsou obsaženy v Ústavě ČR a na její ustanovení navazuje další řada normativních právních aktů nižší právní síly tj. zákonů, vládních nařízení, obecně závazných vyhlášek obcí a krajů.⁴

Velké množství speciálních právních předpisů je důvodem vnitřního systémového členění správního práva jako právního odvětví. Podle obsahové sourodosti norem je správní právo vnitřně dále členěno na část organizační, která zakotvuje zásady organizace veřejné správy

¹ Srov. Janků, M., a kolektiv, Základy práva pro posluchače neprávnických fakult, 2. přepracované a doplněné vyd., nakladatelství C. H. Beck, Praha 2006, ISBN 80-7179-499-6, s. 283

² Srov. Horzinková, E., Novotný, V., Správní právo procesní, vyd. Linde Praha, a.s. Praha 2006, ISBN 80-7201-636-9, s. 23

³ Srov. Janků, M., a kolektiv, Základy práva pro posluchače neprávnických fakult, 2. přepracované a doplněné vyd., nakladatelství C. H. Beck, Praha 2006, ISBN 80-7179-499-6, s. 283

⁴ Srov. Janků, M., a kolektiv, Základy práva pro posluchače neprávnických fakult, 2. přepracované a doplněné vyd., nakladatelství C. H. Beck, Praha 2006, ISBN 80-7179-499-6, s. 283 - 284

a konkretizuje pravomoc a působnost subjektů veřejné správy. Část hmotná představuje hmotněprávní úpravu jednotlivých oblastí a úseků veřejné správy. Část trestní zahrnuje právní úpravu základů a následků odpovědnosti za správní delikty. Velmi významné postavení zaujímá část procesněprávní, která upravuje nejen procesněprávní postup, ale také určuje, jak se mají správní orgány chovat při prosazování práva a jaká práva a povinnosti má účastník správního řízení.⁵

Správní právo procesní jako subsystém správního práva má všechny obecné znaky, které jsou charakteristické pro správní právo jako celek. Mimo to také obsahuje určité diferenční znaky, které umožňují jeho vyčlenění v rámci subsystému správního práva jako celku.⁶ Jedná se o souhrn právních norem, které upravují nejen procesněprávní postavení subjektů správního řízení, postupy orgánů veřejné správy v tomto řízení, ale určují celou řadu dalších postupů ve veřejné správě. Činnost správních orgánů se skládá z různých činností, postupů a úkolů, které mají různý účel, ale nejčastěji jsou završeny vydáním individuálního správního aktu. Pro všechny tyto činnosti platí, že jsou upraveny právními normami a každá činnost správního orgánu při realizaci práva má upravený postup, formy a meze. Procesní formy realizace veřejné správy jsou jednostranné procesy (vydávání normativních správních aktů, individuálních správních aktů, interních aktů) nebo dvoustranné procesy (veřejnoprávní smlouvy).⁷

Správní právo jako právní odvětví našeho právního řádu se nerealizuje samostatně, ale vykazuje vztahy také k jiným právním odvětvím. Velmi významný je jeho vztah k ústavnímu právu, které je základem celého právního řádu, upravuje základní principy organizace a činnosti státu, jeho orgánů a veřejnoprávních korporací. Správněprávní regulaci má správní právo společnou s finančním právem, jehož aplikační procesy mají správněprávní povahu. Správní právo má také vztah k právu trestnímu při vymezování charakteru porušení práva při definování správního deliktu. Ve vztahu k právu pracovnímu je společným prvkem např. vymezení pracovněprávních vztahů osob vykonávajících veřejnou správu, úředníků veřejné správy apod. Ve vztahu k právu občanskému a jeho procesu je společnou hranicí vymezení základních institutů a pojmů, jako je např. fyzická osoba, právnická osoba, způsobilost k právům a povinnostem apod.⁸

⁵ Srov. Janků, M., a kolektiv, Základy práva pro posluchače neprávnických fakult, 2. přepracované a doplněné vyd., nakladatelství C. H. Beck, Praha 2006, ISBN 80-7179-499-6, s. 283

⁶ Srov. Skulová, S., a kolektiv, Správní právo procesní, vyd. Aleš Čeněk, s.r.o., Plzeň 2008, ISBN 978-80-7380-110-6, s. 16

⁷ Horzinková, E., Novotný, V., Správní právo procesní, vyd. Nakladatelství Leges, Praha 2008, ISBN 978-80-87212-01-1, s. 22

⁸ Gadasová, D., Polián, M., Správní právo – právní základ veřejné správy, 1. díl, vyd. Univerzita Palackého v Olomouci 2000, ISBN 80-244-0125-8, s. 26

1.2 Systematika správního řádu

Dnem 1. 1. 2006 nabyl účinnosti nový správní řád, který je základním pramenem obecného správního procesu. Tento zákon reaguje na zásadní změny v uspořádání orgánů veřejné správy a na složitost problematiky, kterou tyto orgány musí řešit. Nahradil původní zákon,⁹ který byl v platnosti bez podstatných změn bezmála 38 let.

Správní řád nově upravuje jeho působnost, která je mnohem širší, než tomu bylo u předchozího zákona a projevuje se v jeho vnitřním členění (systematicce). Text zákona je rozdělen do osmi částí a obsahuje 184 paragrafů.

Část první – úvodní ustanovení (§ 1 - § 8); zde správní řád vymezuje svou působnost a upravuje základní zásady činnosti správních orgánů.

Část druhá – obecná ustanovení o správním řízení (§ 9 - § 129) obsahuje většinu nejčastěji užívaných ustanovení v běžných správních řízeních.

Část třetí – zvláštní ustanovení o správním řízení (§ 130 - § 153); zde je vyčleněna úprava některých speciálních procesních institutů, jejichž využití je omezeno jen na některé druhy správních řízení.

Část čtvrtá – vztahuje se na vyjádření, osvědčení a sdělení správních orgánů (§154 - § 158).

Část pátá – v této části je obsažena obecná úprava veřejnoprávních smluv (§ 159 - §170). V § 159 odst. 1 správní řád definuje veřejnoprávní smlouvu jako „*dvoustranný nebo vícestranný právní úkon, který zakládá, mění nebo ruší práva a povinnosti v oblasti veřejného práva*“. Veřejnoprávní smlouva může být uzavřena, pokud tak stanoví zvláštní právní předpis, buď mezi jednotlivými správními orgány, nebo mezi správním orgánem a jiným subjektem.

Část šestá – zde je upraven institut opatření obecné povahy (§ 171 - § 174). Jedná se o zvláštní typ úkonu správního orgánu vůči neurčitému okruhu osob, který leží na pomezí mezi rozhodnutím a právním předpisem. Opatření obecné povahy se přímo nezakládají, neruší ani nemění konkrétní práva a povinnosti, ale mohou jím být ovlivněny zájmy konkrétních osob.

Část sedmá – společná, přechodná a závěrečná ustanovení (§ 175 - § 183). § 175 reguluje vyřizování stížností proti nevhodnému chování úředních osob nebo proti postupu správního orgánu, neposkytuje-li tento zákon (správní řád) jiný prostředek ochrany.

⁹ Zákon č. 71/1967 Sb.,

Část osmá – (§ 184); zde je stanovena účinnost a to dnem 1. ledna 2006.

Z toho, jak je správní řád rozčleněn, je zřejmé, že upravuje nejen problematiku správního řízení, ale i další činnosti a postupy správních orgánů.¹⁰

1.3 Správní řízení obecné a zvláštní, subsidiarita správního řádu

Problematika správního řízení náleží do oblasti správního práva procesního, které můžeme chápat jako systém právních norem upravujících procesně právní vztahy, k nimž dochází v řízeních, ve kterých správní orgány projednávají a rozhodují v konkrétních právních věcech. Správní řízení je proces, který je realizovaný příslušným správním orgánem na základě zákona, v jeho mezích a zákonem stanovených procesních formách. Jeho výsledkem je vydání konstitutivního nebo deklaratorního rozhodnutí. Ve správním řízení jde o rozhodování v oblasti veřejné správy, které se dotýká nejen právního postavení účastníků řízení, ale také veřejných zájmů.

Správní řízení se realizuje ve fázích, které na sebe vzájemně navazují. V první fázi se v příslušné právní věci shromažďují podklady pro rozhodnutí, v další fázi příslušný správní orgán vyhledává právní normu, kterou bude aplikovat na daný případ, aby v závěrečné fázi na podkladě shromážděných materiálů mohl vydat individuální správní akt, správní rozhodnutí. Právní úprava správního řízení je zakotvena ve správním řádu.¹¹

Správní řád v § 9 definuje správní řízení „*jako postup správního orgánu, jehož účelem je vydání rozhodnutí, jímž se v určité věci zakládají, mění nebo ruší práva anebo povinnosti určené osoby nebo jímž se v určité věci prohlašuje, že taková osoba práva nebo povinnosti má anebo nemá.*“

Správní řízení se obvykle člení na tzv. správní řízení obecné a správní řízení zvláštní. Obecným správním řízením je procesní postup správních orgánů probíhající výlučně dle správního řádu jakožto základního procesního předpisu. O správním řízení zvláštním hovoříme tehdy, kdy tyto procesní postupy jsou upraveny zvláštními zákony. Zvláštní zákon může stanovit odlišně nejen celý procesní režim, ale zejména některé procesní instituty, např. doručování, lhůty pro vydání rozhodnutí. Primárně řízení bude vedeno dle zvláštní úpravy a v případě, že v ní některá situace správního řízení nebude upravena, využije se úpravy obecné, kdy hovoříme o tzv. subsidiaritě správního řádu.

¹⁰ Srov. Černý, P., Dohnal, V., Korbel, F., Prokop, M., Průvodce novým správním řádem, vyd. Linde Praha, a.s. 2006, ISBN 80-7201-600-8, s. 30-34

¹¹ Srov. Gadasová, D., Polján, M., Správní právo, procesní část, Správní řád 5. díl vyd. Univerzita Palackého v Olomouci 2000, ISBN 80-244-0129-0, s. 8

Subsidiární použití správního řádu je v obecné rovině upraveno v ustanovení § 1 odst. 2 správního řádu. Stanoví, že se správní řád nebo jeho jednotlivá ustanovení použijí, nestanoví-li zvláštní zákon jiný postup. Slovo „jiný postup“ je nutné zdůraznit, protože nestačí, aby jiný zákon pouze stanovil „jinak“. Správní řád má charakter obecného právního předpisu o správním řízení a zvláštní zákon charakter předpisů speciálních, které mají před správním řádem přednost. Není tedy možné vyloučit správní řád bez náhrady a nestanovit, které procesní pravidlo se má na místo správního řádu použít. Nepostupovalo by se na základě a v mezích zákona.¹²

Je nutné však zdůraznit, že zvláštní zákon, který vylučuje užití správního řádu, musí obsahovat vlastní úpravu řízení minimálně v rozsahu ustanovení o základních zásadách činnosti správních orgánů. Pokud zvláštní předpis, který vylučuje použití správního řádu, neobsahuje dostatečné základní zásady činnosti, použije se podle ustanovení § 177 správního řádu správní řád v rozsahu § 2 až § 8. Tento postup vyplývá z ústavního požadavku legality podle čl. 2 odst. 3 Ústavy ČR a čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.¹³

Některé předpisy upravují proces jen částečně a v ostatním odkazují na obecnou úpravu správního řádu. Jedná se např. o přestupkový zákon, stavební zákon a živnostenský zákon. Tady se uplatní obecná interpretační zásada *lex specialis derogat generali*.

Nejdříve musíme hledat úpravu ve speciálním zákoně, a pokud zde není, použije se úprava obecná.

¹² Srov. Jemenka, L., Pondělíčková, K., Bohadlo, David., Správní řád, komentář, nakl. C. H. Beck Praha 2008, ISBN 978-80-7179-784-5, s. 5

¹³ Horzinková, E., Novotný, V., Správní právo procesní, vyd. Nakladatelství Leges, Praha 2008, ISBN 978-80-87212-01-1, s. 30

2 SPRÁVNÍ ŘÍZENÍ – ZAHÁJENÍ, PRŮBĚH, UKONČENÍ

Pod pojmem správní řízení rozumíme postup, který vede k vydání správního aktu. Ten může založit, změnit nebo zrušit práva a povinnosti účastníků řízení. Druhá kapitola se zabývá správním řízením: zásadami, procesem zahájení, průběhem a ukončením.

2.1 Zásady činnosti správních orgánů a správního řízení

Při své činnosti jsou správní orgány kromě jednotlivých ustanovení správního řádu povinny dodržovat a řídit se základními zásadami činnosti správních orgánů.

Základní zásady činnosti správních orgánů se uplatní při veškerém výkonu veřejné správy. Není možné, aby např. zvláštní zákon výslovně vyloučil použití správního řádu a sám dostatečně neupravil alespoň základní zásady řízení. Takový postup by byl v rozporu se zásadou legality. „Základní zásady činnosti správních orgánů uvedené v § 2 až 8 se použijí při výkonu veřejné správy i v případech, kdy zvláštní zákon stanoví, že se správní řád nepoužije, ale sám úpravu odpovídající těmto zásadám neobsahuje.“¹⁴

Kromě základních zásad činnosti správních orgánů, které mají širší působnost, jsou ve správním řízení uplatňovány ještě další zásady, které se však již vztahují přímo k procesním postupům správních orgánů. Tyto zásady správního řízení jsou rozptýleny do jednotlivých ustanovení druhé a třetí části zákona.¹⁵

Zásady správního řízení vycházejí z příslušných ústavních principů a mají v rozhodování veřejné správy dlouholetou tradici. Správní řád jednotlivé zásady výslovně neoznačuje ani nepojmenovává, což vede k tomu, že jejich výčet bývá vymezován různě, liší se nejen označení, ale také jejich druhy a počet.¹⁶

Zásada zákonnosti – je základním principem činnosti veřejné správy. Pro správní orgány obecně platí, že pro veškerou svou činnost jsou vázány celým právním řádem, tzn. všemi právními předpisy, které jsou součástí právního řádu, počínaje ústavními zákony a konče právními předpisy územních samosprávních celků.¹⁷ Zásadu zákonnosti lze považovat za zásadu nejdůležitější, neboť pro veřejnou správu vykonávanou v podmínkách právního státu určuje podmínky, meze a způsob výkonu jejich pravomocí. Dosah zásady zákonnosti nelze omezit jen na správní orgány, respektovat příslušné právní úpravy jsou totiž povinny všechny další subjekty, které v řízení vystupují, tedy i tzv. dotčené orgány, znalci, tlumočníci.

¹⁴ § 177 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění

¹⁵ zákon 500/2004 Sb., správní řád v platném znění

¹⁶ Srov. Mates, P., Novotný, V., Starý, M., Základy správního práva procesního, vyd. Vysoká škola finanční a správní, o.p.s. v edici Express, Praha 2007, ISBN 978-80-86754-82-6, s. 16

¹⁷ Srov. Vedral, J., Správní řád – komentář, vyd. BOVA POLYGON Praha 2006, ISBN 80-7273-134-3, s. 47

Pro subjekty, které nespádají do okruhu subjektů uplatňujících veřejnou moc, je podstata zákonnosti vyjádřena v zásadě „Každý může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá.“¹⁸ Povinnosti pro subjekty jsou vymezeny čl. 4 odst. 1 Listiny základních práv a svobod: „Povinnosti mohou být ukládány toliko na základě zákona a v jeho mezích a jen při zachování práv a svobod.“¹⁹

Zásada zákazu zneužití správního uvážení – správní orgány mohou uplatňovat svou pravomoc pouze k těm účelům, k nimž jim byla zákonem nebo na základě zákona svěřena, a pouze v tom rozsahu, v jakém jim byla svěřena.²⁰ Správní uvážení resp. volné uvážení správního orgánu lze dle Z. Bažila charakterizovat tak, že jde o zákonem založenou volnost tohoto orgánu zvolit při řešení konkrétního případu jedno z více právně možných rozhodnutí, přičemž volná úvaha může být založena zákonem, resp. z něho vyvozenou právní normou.²¹ Pojem „zneužití správního uvážení“ správní řád nedefinuje. Zneužití správního uvážení, stejně jako překročení jeho zákonem stanovených mezí, je důvodem zrušení rozhodnutí správního orgánu pro nezákonnost.²²

Zásada ochrany práv nabytých v dobré víře a zásada proporcionality (přiměřenosti) – tato zásada souvisí zejména s principem presumpce správnosti veřejnoprávních aktů, což obecně znamená, že veřejnoprávní akt je od okamžiku vydání pokládán za formálně i obsahově správný, tedy bezvadný, až do okamžiku, než je zákonem stanoveným způsobem rozhodnuto, že tomu tak není.²³

Zásada proporcionality (přiměřenosti) – správní orgán do práv dotčených osob může zasahovat jen za podmínek stanovených zákonem a v nezbytném rozsahu. Přiměřený je takový zásah, je-li zvolený prostředek schopen dosáhnout zamýšleného cíle, přičemž co nejméně poškozují práva a zájmy toho, který je postižen, a újma takto způsobená není nepřiměřená.²⁴

Zásada ochrany veřejného zájmu, zásada nestranného postupu a rovného přístupu, zásada legitimního očekávání – je nutné mít na paměti, že výkon veřejné správy je činností

¹⁸ Listina základních práv a svobod čl. 2 odst. 3

¹⁹ Srov. Skulová, S., a kolektiv, Správní právo procesní, vyd. Aleš Čeněk, s.r.o., Plzeň 2008, ISBN 978-80-7380-110-6, s. 59-60

²⁰ Vedral, J., Správní řád – komentář, vyd. BOVA POLYGON Praha 2006, ISBN 80-7273-134-3, s. 56

²¹ Skulová, S., a kolektiv, Správní právo procesní, vyd. Aleš Čeněk, s.r.o., Plzeň 2008, ISBN 978-80-7380-110-6, s. 63 in Bažil, Z., Neurčité pojmy a správní uvážení při aplikaci norem správního práva. Praha : AUCI, 1992, str. 58

²² Srov. Skulová, S., a kolektiv, Správní právo procesní, vyd. Aleš Čeněk, s.r.o., Plzeň 2008, ISBN 978-80-7380-110-6, s. 59-60

²³ Srov. Vedral, J., Správní řád – komentář, vyd. BOVA POLYGON Praha 2006, ISBN 80-7273-134-3, s. 62-63

²⁴ Srov. Mates, P., Novotný, V., Starý, M., Základy správního práva procesního, vyd. Vysoká škola finanční a správní, o.p.s. v edici Express, Praha 2007, ISBN 978-80-86754-82-6, s. 18 In Hendrych D. a kol., Správní právo. Obecná část, Praha 2006 : nakl. C. H. Beck, str. 353

správních orgánů, které hájí veřejný zájem společnosti. Správní orgán nesmí svou činností poškodit stát.

Zásada nestranného a objektivního postupu – tuto zásadu nelze chápat izolovaně, souvisí zejména se zásadou legitimního očekávání a se zásadou materiální pravdy. Správní orgán postupuje vůči dotčeným osobám nestranně, což znamená, že jim nesmí nadřizovat ani je šikanovat.

Zásada legitimního očekávání – vychází z toho, že pokud správní orgán určitou věc rozhodl za určitých podmínek určitým způsobem, měl by všechny další obdobné případy, které nastanou v budoucnu, rozhodovat obdobným způsobem.²⁵

Zásada materiální pravdy – povinností správního orgánu je zjistit přesně a úplně skutečný stav věcí, získat tedy dostatečný rozsah údajů a informací důležitých pro provedení úkonu v určité věci, nejčastěji pro vydání správního rozhodnutí.²⁶

Zásada veřejné správy jako služby – veřejná správa je zde prezentována nikoliv v klasickém smyslu jakožto činitel, jehož hlavním úkolem je mocensky zasahovat vůči adresátům, ale naopak, poskytovat jim služby. Každý, kdo plní úkoly vyplývající z působnosti správního orgánu, má povinnost se k dotčeným osobám chovat zdvořile a podle možností jim vycházet vstříc. Termíny veřejná služba ani zdvořilost správní řád nedefinuje, je tedy nutné jim přiznat význam, které mají v civilním životě. Na nevhodné chování úředních osob mohou dotčené osoby podávat stížnosti (viz ustanovení § 175 správního řádu).²⁷

Zásada součinnosti s účastníky – správní orgán v souvislosti se svým úkonem poskytne dotčené osobě přiměřené poučení o jejich právech a povinnostech. Způsob a míra poučení se musí odvíjet od povahy konkrétního procesního úkonu a osobních poměrů dotčené osoby. Nutné je respektovat zejména zásadu rovnosti. Správní orgán musí s dostatečným předstihem vyrozumět dotčené osoby o úkonu, který učiní, je-li to potřebné k hájení jejich práv a neohrozí-li to účel úkonu. Správní orgán rovněž umožní dotčeným osobám uplatňovat jejich práva a oprávněné zájmy. Pro účely správního řízení také garanci spravedlivého procesu.²⁸

Zásada rychlosti řízení a procesní ekonomie – správní orgán vyřizuje věci bez zbytečných průtahů. K zajištění reálnosti této zásady stanoví správní řád, že veškeré úkony by měly být vyřizovány bez zbytečného odkladu, a pokud tak nelze učinit, pak v zákonem

²⁵ Srov. Vedral, J., Správní řád – komentář, vyd. BOVA POLYGON Praha 2006, ISBN 80-7273-134-3, s. 66-72

²⁶ Srov. Vedral, J., Správní řád – komentář, vyd. BOVA POLYGON Praha 2006, ISBN 80-7273-134-3, s. 72-74

²⁷ Srov. Poláková, H., Hromková, M., Správní řád v praxi ředitelů škol a školských zařízení, 1. vyd., Ždár nad Sázavou, Fakta v.o.s., 2005, ISBN 80-902614-5-0, s. 7

²⁸ Srov. Skulová, S., a kolektiv, Správní právo procesní, vyd. Aleš Čeněk, s.r.o., Plzeň 2008, ISBN 978-80-7380-110-6, s. 73

stanovených lhůtách. Správní orgán postupuje tak, aby nikomu nevznikaly zbytečné náklady a dotčené osoby byly co nejméně zatěžovány.

Zásada rovnosti – dotčené osoby mají při uplatňování svých procesních práv rovné postavení. Správní orgán postupuje vůči dotčeným osobám nestranně a vyžaduje od nich plnění jejich procesních povinností rovnou měrou. Tam, kde by rovnost mohla být ohrožena, učiní správní orgán potřebná opatření k jejímu zajištění.

Zásada dobré správy – správní orgány dbají na vzájemný soulad všech postupů, které probíhají současně a souvisejí s týmiž právy nebo povinnostmi dotčených osob. Dotčená osoba je povinna správní orgán upozornit na skutečnost, že probíhá více takových postupů. Správní orgány mezi sebou spolupracují.²⁹

V dalších ustanoveních správního řádu, především v části druhé a třetí, jsou uvedeny speciální zásady (procesní), které se uplatňují pouze ve správním řízení v užším smyslu, kde patří:

Zásada písemnosti a ústnosti – správní řízení probíhá nejčastěji písemně, může však být za určitých podmínek stanovených zákonem (§ 49 odst. 1 správní řád) nahrazeno ústním jednáním.

Zásada neveřejnosti – správní řízení je obvykle neveřejné.

Zásada oficiality a dispoziční – správní řízení je v úřední pravomoci správního orgánu a nezávisí na vůli účastníků řízení. Tato zásada se projevuje zejména tam, kde je řízení zahajováno z moci úřední.

Zásada dvouinstančnosti – projevuje se v tom, že účastník řízení má možnost bránit se proti prvoinstančnímu rozhodnutí řádným opravným prostředkem, tedy odvoláním, rozkladem. Toto rozhodnutí je přezkoumáno druhoinstančním orgánem. Při zákonem stanovených podmínkách je tato zásada nahrazena institutem autoremedury.³⁰

Zásada jednotnosti řízení – vymezuje správní řízení jako jeden procesní celek a v každém jeho stádiu až do vydání rozhodnutí smí účastníci navrhopvat důkazní prostředky, vyjadřovat se, uplatňovat návrhy. Zásada jednotnosti řízení je omezena v odvolacím řízení, kde se k novým návrhům a skutečnostem přihlíží jen tehdy, pokud je účastník nemohl uplatnit již dříve.

Zásada volného hodnocení důkazů – tato zásada souvisí především se zásadou zákonnosti a objektivní pravdy. Správní orgán musí při rozhodování brát v úvahu veškeré

²⁹ Srov. Poláková, H., Hromková, M., Správní řád v praxi ředitelů škol a školských zařízení, 1. vyd., Ždár nad Sázavou, Fakta v.o.s., 2005, ISBN 80-902614-5-0, s.7

³⁰ Srov. Gadasová, D., Polján, M., Správní právo, procesní část, Správní řád 5. díl vyd. Univerzita Palackého v Olomouci 2000 s. 15

zjištěné podklady a kvalifikovaně posuzovat důkazy jak jednotlivě, tak ve vzájemných souvislostech, z nichž vzejde řešení (ve správním řízení rozhodnutí ve věci), jež bude vycházet ze skutkového stavu dostatečně zjištěného.³¹

2.2 Účastníci řízení

Ustanovení § 27 správního řádu definuje účastníky správního řízení a rozděluje je do tří skupin, a to na hlavní neboli přímé účastníky, dále na účastníky vedlejší a účastníky, o nichž tak stanoví zvláštní zákon. Tyto skupiny účastníků mají v řízení různé postavení a různá procesní práva a povinnosti.

Hlavní účastníci – pokud je řízení zahajováno na žádost, je účastníkem řízení žadatel a také dotčené osoby, pokud je řízení zahajováno z moci úřední, pak jsou účastníky osoby, jimž má rozhodnutí založit, změnit nebo zrušit právo nebo povinnost nebo prohlásit, že práva nebo povinnost mají či nemají.

Vedlejší účastníci – účastníky správního řízení mohou být taktéž další dotčené osoby, pokud mohou být rozhodnutím přímo dotčeny ve svých právech nebo povinnostech. V tomto případě není důležité, zda je správní řízení zahajováno na žádost nebo ze strany správního orgánu. Třetí skupinou účastníků jsou osoby, o kterých to stanoví zvláštní zákon a jsou označováni jako **dotčení účastníci**.³²

Ve školství je účastníkem řízení vždy dítě, uchazeč, žák nebo student, popř. jeho rodiče či osoby odpovědné za výchovu. Proto je nutné zmínit ustanovení § 29 správního řádu, které upravuje procesní způsobilost účastníka řízení. „*Každý je procesně způsobilý činit v řízení úkony samostatně v tom rozsahu, v jakém mu zákon přiznává způsobilost k právním úkonům.*“

Podle občanského zákoníku způsobilost k právním úkonům v plném rozsahu vzniká zletilostí, tj. dovršením 18 let nebo předtím uzavřením manželství. Dítě, žák či student, kteří jsou procesně nezpůsobilí, nemohou ve správním řízení samostatně jednat, musí být zastoupeni zákonným zástupcem. V řízení, kde účastníkem je nezletilé dítě, které je schopno formulovat své názory, správní orgán poskytne dítěti příležitost, aby se k věci vyjádřilo samostatně nebo prostřednictvím zástupce nebo příslušného orgánu sociálně-právní ochrany dětí. Důvodem je zjištění názoru nezletilého na projednávanou věc.

Pokud to vyžaduje zájem dítěte, lze jeho názor zjistit bez přítomnosti rodičů nebo jiných osob zodpovědných za jeho výchovu. V takovém případě správní orgán k tomuto úkonu

³¹ Srov. Mates, P., Novotný, V., Starý, M., Základy správního práva procesního, vyd. Vysoká škola finanční a správní, o.p.s. v edici Express, Praha 2007, ISBN 978-80-86754-82-6, s. 24-26

³² Srov. Poláková, H., Hromková, M., Správní řád v praxi ředitelů škol a školských zařízení, 1. vyd., Ždár nad Sázavou, Fakta v.o.s., 2005, ISBN 80-902614-5-0, s. 9

přibere jinou odpovědnou dospělou osobu. K názoru dítěte správní orgán v řízení vždy přihlíží z hlediska k jeho věku a rozumové vyspělosti, jedná se o tzv. zásadu volného hodnocení důkazů. Příkladem je přijímací řízení na střední školu, kdy přihlášku spolupodepisuje i nezletilý uchazeč.

U právnických osob provádí úkony ten, kdo má k tomuto kroku oprávnění před soudem podle občanského soudního řádu. Ve škole bude touto osobou ředitel, který se musí prokázat oprávněním a jmenovacím dekretem. V jedné věci může úkony za právnickou osobu činit pouze jedna osoba.

Ve správním řízení může být účastník zastoupen buď zákonným zástupcem, opatrovníkem nebo zmocněncem. Zákonným zástupcem je zpravidla rodič, ale pouze do doby zletilosti dítěte. Správní orgán může ve školství ustanovit opatrovníka a to zejména tehdy, když dítě nemá zákonného zástupce nebo ho zákonný zástupce nemůže zastupovat. Opatrovníkem bývá zpravidla ustanovena ta osoba, která má nezletilé dítě v péči. Účastník řízení si může zvolit svého zmocněnce, který se v případě zastoupení prokazuje písemnou plnou mocí. Zmocněnec může být kdokoliv, kdo má procesní způsobilost. Ve školství mohou být zmocněnci, např. zletilý spolužák, rodič zletilého spolužáka nebo pedagogický pracovník. Může to být i právnická osoba.³³

2.3 Zahájení a průběh řízení

Zahájení řízení je základním procesním předpokladem pro realizaci správního řízení spolu s existencí jeho subjektů tj. správních orgánů a účastníků řízení.³⁴

Správní řízení lze zahájit dvěma možnými způsoby, buď na žádost účastníka (zásada dispoziční) nebo z podnětu správního orgánu (zásada oficiality). Velmi důležité je stanovení přesného dne zahájení řízení, neboť od tohoto okamžiku přísluší účastníkům řízení veškerá procesní práva a povinnosti a správnímu orgánu, tedy řediteli školy, začíná běžet lhůta stanovená zákonem pro vydání správního rozhodnutí.³⁵

Zahájení řízení na žádost

Řízení o žádosti je automaticky zahájeno dnem, kdy žádost nebo jiný návrh, kterým se zahajuje řízení, došel věcně a místně příslušnému správnímu orgánu. V případech, kdy je žádost podána u správního orgánu, který není příslušný, správní řízení podáním takovéto

³³ Srov. Poláková, H., Hromková, M., Správní řád v praxi ředitelů škol a školských zařízení, 1. vyd., Ždár nad Sázavou, Fakta v.o.s., 2005, ISBN 80-902614-5-0, s. 9-10

³⁴ Srov. Gadasová, D., Polián, M., Správní právo, procesní část, Správní řád 5. díl vyd. Univerzita Palackého v Olomouci 2000, ISBN 80-244-0129-0, s.24-25

³⁵ Srov. Horzinková, E., Novotný, V., Správní právo procesní, vyd. Linde Praha 2006, ISBN 978-80-87212-01-1, s. 114

žádosti není zahájeno a lze využít ustanovení § 12 správního řádu, kdy správní orgán bezodkladně usnesením postoupí žádost příslušnému správnímu orgánu a současně o tom uvědomí toho, kdo žádost podal. Pokud podává žádost společně více žadatelů v téže věci, platí, že žádost nemusí podat všichni najednou, tedy současně, ale správní řízení je zahájeno v okamžiku kdy tak učinil poslední ze spolužadatelů.

Každá žádost obsahuje náležitosti, které jsou stanovené zákonem.³⁶

- ✓ Kdo ji podává (jméno, příjmení, datum narození a místo trvalého pobytu, popřípadě jinou adresu pro doručování).
- ✓ Co žadatel žádá, jaké věci se týká (např. přijetí do mateřské školy, povolení individuálního vzdělávání žáků).
- ✓ Označení správního orgánu, jemuž je žádost doručována.
- ✓ Další náležitosti, které stanoví zákon (při odložení školní docházky je k žádosti přiloženo doporučení příslušného školského poradenského zařízení nebo dětského lékaře, při přijetí do mateřské školy doklad o pravidelném očkování dítěte).³⁷
- ✓ Podpis osoby, která žádost podává.

Pokud žádost nemá předepsané náležitosti a trpí-li jinými vadami, pomůže správní orgán žadateli nedostatky odstranit na místě, nebo jej vyzve k jejich odstranění v určité lhůtě. Je na vůli správního orgánu, zda bude řízení přerušeno z důvodů odstranění nedostatků v podání, či nikoliv. K následkům neodstranění nedostatků ve stanovené lhůtě patří možnost správního orgánu řízení zastavit.³⁸

V případech, kdy je žádost zjevně zcela nepřípustná, správní orgán takovou žádost neprojednává a řízení zastaví. Usnesení se oznamuje účastníkům, kteří byli o zahájení řízení uvědoměni.³⁹

Žadatel v řízení o žádosti je oprávněn disponovat s předmětem řízení. Může svou žádost vzít zpět, nebo jí zúžit. Toto právo nemůže uplatnit v době od vydání rozhodnutí správního orgánu prvního stupně do zahájení odvolacího řízení.⁴⁰

Zahájení řízení z moci úřední

Řízení z moci úřední (ex offio) zahajuje správní orgán sám. Jakmile zjistí okolnosti určené zákonem, jimiž je podmíněna povinnost nebo možnost zahájit řízení, správní orgán řízení zahájí. Toto řízení je zahájeno dnem, kdy správní orgán oznámil zahájení řízení prvnímu

³⁶ § 37 odst. 2 zákona 500/2004 Sb., správní řád v platném znění

³⁷ § 50 zákona 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví v platném znění

³⁸ § 66 odst. 1 písm. c) zákona 500/2004 Sb., správní řád v platném znění

³⁹ § 45 odst. 3 zákona 500/2004 Sb., správní řád v platném znění

⁴⁰ § 45 odst. 4 zákona 500/2004 Sb., správní řád v platném znění

neopomenutelnému účastníkovi, a to doručením oznámení nebo ústním prohlášením. Ve školské praxi se využívá písemného doručení oznámení účastníku řízení. I když zákon výslovně neurčuje doručení do vlastních rukou, měl by správní orgán této možnosti využít, protože jinak se vystavuje nebezpečí zpochybnění, že osoba nebo osoby, vůči nimž je řízení vedeno, o řízení nevěděly. Jestliže je v řízení více účastníků, řízení je zahájeno doručením oznámení prvním z nich.

Oznámení musí obsahovat označení správního orgánu, předmět řízení a jméno, příjmení a podpis oprávněné úřední osoby.⁴¹

Příkladem zahájení řízení z moci úřední ve školství je podmíněné vyloučení a vyloučení žáka nebo studenta ze školy nebo školského zařízení.

Průběh řízení

Jak již bylo uvedeno výše (v kapitole 1.3 Správní řízení obecné a zvláštní), správní řízení je postup správního orgánu, jehož účelem je vydání rozhodnutí. Jednotlivé úkony ve správním řízení jsou vedeny v písemné podobě, pokud tuto formu zákon výslovně nevyloučí nebo pokud to nevyklučuje povaha věci. V některých případech může písemná forma ohrozit rychlost a účel celého správního řízení. Jednotlivé úkony v průběhu řízení lze učinit i ústně. Obsah tohoto úkonu je zaznamenán do spisu.⁴²

Ve správním řízení se jedná a písemnosti se vyhotovují v českém jazyce. Účastníci řízení mohou jednat a písemnosti předkládat také v jazyce slovenském.⁴³

Každý, kdo prohlásí, že neovládá jazyk, jímž se vede jednání, má právo na tlumočnicka zapsaného v seznamu tlumočnicků, kterého si obstará na vlastní náklady. Tak i žadatel v řízení o žádosti, který není občanem České republiky, si obstará tlumočnicka na své vlastní náklady.⁴⁴

Národnostní menšiny žijící na našem území mají právo činit podání a jednat v jazyce své národnostní menšiny. Náklady na tlumočnicka a zajištění potřebných překladů je v režii správního orgánu.⁴⁵

Zákon rovněž řeší ustanovení tlumočnicka znakové řeči a osobám neslyšícím, které neovládají znakovou řeč, ustanoví správní orgán prostředníka, který je schopen se s osobou

⁴¹ Srov. Černý, P., Dohnal, V., Korbel, F., Prokop, M., Průvodce novým správním řádem, vyd. Linde Praha, a.s. 2006, ISBN 80-7201-600-8, s. 172-173

⁴² § 15 odst. 1 zákona 500/2004 Sb., správní řád v platném znění

⁴³ § 16 odst. 1 zákona 500/2004 Sb., správní řád v platném znění

⁴⁴ § 16 odst. 3 zákona 500/2004 Sb., správní řád v platném znění

⁴⁵ § 16 odst. 4 zákona 500/2004 Sb., správní řád v platném znění

dorozumět metodou zřetelné artikulace. O ustanovení tlumočnicka nebo prostředníka vydává správní orgán usnesení, které se oznamuje osobám, kterých se to bezprostředně dotýká.⁴⁶

Správní orgán zakládá v každé věci spis. Každý spis musí být opatřen spisovou značkou. Obsah spisu tvoří zejména podání, protokoly, záznamy, písemná vyhotovení rozhodnutí a další písemnosti, které se vztahují k dané věci. Přílohou spisu, která je jeho součástí, jsou zejména důkazní prostředky, obrazové a zvukové záznamy a záznamy na elektronických médiích. Spis musí obsahovat soupis všech svých součástí, včetně příloh, s určením data, kdy byly do spisu vloženy.⁴⁷

K procesním právům účastníka a jeho zástupce patří právo nahlížet do spisu, a to i v případě, že rozhodnutí ve věci je v právní moci. Účastník tohoto práva může využít kdykoliv v průběhu řízení.⁴⁸

Jiným osobám správní orgán umožní nahlédnout do spisu jen tehdy, prokáží-li právní zájem nebo jiný vážný důvod a nebude-li tím porušeno právo některého z účastníků, popřípadě dalších dotčených osob anebo veřejný zájem.⁴⁹ S právem nahlížet do spisu je spojeno právo činit si výpisy a právo na to, aby správní orgán pořídil kopie spisu nebo jeho jednotlivých částí.⁵⁰ O umožnění nahlédnout do spisu účastníku správní orgán nečiní žádný záznam.

V případech, kdy správní orgán odepře nahlížení do spisu nebo jeho části, rozhodne o tom usnesením, které se oznámí jen osobě, které je toto právo odepřeno.⁵¹

Podklady pro vydání rozhodnutí

Klíčovým úkolem správního orgánu je shromažďovat všechny podklady, které slouží k tomu, aby správní orgán mohl rozhodnout. Příkladem podkladů pro vydání rozhodnutí mohou být např. návrhy účastníků (zejména v případě řízení o žádosti může být návrh účastníka hlavním zdrojem informací), důkazy, skutečnosti známé správnímu orgánu z úřední činnosti, podklady od jiných správních orgánů nebo skutečnosti obecně známé. Podklady si opatřuje správní orgán sám, zjišťuje je rychle, hospodárně a bez zbytečného zatěžování účastníků řízení. Účastník řízení je povinen poskytnout správnímu orgánu potřebnou součinnost. Má také možnost navrhopvat důkazy a činit jiné návrhy po celou dobu řízení až

⁴⁶ § 16 odst. 5 zákona 500/2004 Sb., správní řád v platném znění

⁴⁷ § 17 odst. 1 zákona 500/2004 Sb., správní řád v platném znění

⁴⁸ § 38 odst. 1 zákona 500/2004 Sb., správní řád v platném znění

⁴⁹ § 38 odst. 2 zákona 500/2004 Sb., správní řád v platném znění

⁵⁰ § 38 odst. 4 zákona 500/2004 Sb., správní řád v platném znění

⁵¹ § 38 odst. 5 zákona 500/2004 Sb., správní řád v platném znění

do vydání rozhodnutí, ale správní orgán usnesením prohlásí, dokdy mohou účastníci tyto návrhy činit.⁵²

Správní orgán je povinen zjistit všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu. V řízení, ve kterém má být z moci úřední uložena určitá povinnost, má správní orgán povinnost zjistit všechny rozhodné skutečnosti svědčící ve prospěch toho, komu má být povinnost uložena.

Správní orgán hodnotí všechny podklady a důkazy podle své vlastní úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy ve vzájemné souvislosti. Zde je uplatněna zásada volného hodnocení důkazů. V rámci této zásady správní orgán pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo najevo nebo co se stalo během řízení.⁵³

K provedení důkazů lze využít všech důkazních prostředků, které jsou v souladu s právními předpisy a jsou vhodné k zjištění stavu věci. Mezi tyto důkazní prostředky patří: listiny, ohledání, svědecká výpověď, znalecký posudek.

Jedním z častých důkazních prostředků používaných ve správním řízení jsou listiny. Může jít o různá osvědčení, potvrzení, doklady, prohlášení apod. Listiny můžeme rozdělit do dvou kategorií, a to na listiny veřejné a listiny soukromé. Veřejná listina je vydána státním orgánem nebo je listina za veřejnou prohlášena přímo právním předpisem. Veřejná listina se zkoumá z hlediska její pravosti. Pokud není zpochybněna její pravost, potvrzuje to, co je v ní uvedeno. Ostatní listiny jsou soukromé. U těchto listin zkoumá správní orgán jak jejich pravost, tak také obsah. Nejčastějšími soukromými listinami jsou smlouvy, účetní doklady, potvrzení, ale také listiny sepsané advokáty.

Předložení listiny může správní orgán uložit každému, kdo ji má ve svém držení. Nemusí se jednat jen o vlastníka, ale o kohokoliv, kdo má potřebnou listinu. Předložení listiny nelze žádat nebo může být odepřeno z důvodů, pro které nesmí být svědek vyslechnut nebo pro které je svědek oprávněn výpověď odepřít. O provedení listinného důkazu se učiní zápis do spisu.⁵⁴

Přerušování a zastavení správního řízení

Pokud se během řízení vyskytnou překážky, může dojít k přerušování řízení, v případě trvalých překážek může dojít až k zastavení řízení.

⁵² Srov. Černý, P., Dohnal, V., Korbel, F., Prokop, M., Průvodce novým správním řádem, vyd. Linde Praha, a.s. 2006, ISBN 80-7201-600-8, s. 175

⁵³ Srov. Gadasová, D., Polján, M., Správní právo, procesní část, Správní řád 5. díl vyd. Univerzita Palackého v Olomouci 2000 s.33

⁵⁴ Srov. Horzinková, E., Novotný, V., Správní právo procesní, vyd. Nakladatelství Leges, Praha 2008, ISBN 978-80-87212-01-1, s. 124 - 125

O přerušení řízení rozhoduje správní orgán usnesením a řízení je přerušeno na nezbytně nutnou dobu. Správní řád nestanoví ani minimální ani maximální lhůtu pro přerušení řízení, ale záleží na zvážení správního orgánu, jakou lhůtu v usnesení o přerušení řízení stanoví. Když dojde k přerušení řízení na žádost účastníka, ten navrhne správnímu orgánu délku přerušení, k čemuž správní orgán přihlédne.

Po dobu, kdy je přerušeno řízení činí správní orgán a účastníci úkony, které jsou nezbytné k odstranění důvodů přerušení. Po tuto dobu lhůta k vydání rozhodnutí neběží a neskončí dříve než 15 dnů ode dne, kdy přerušení řízení skončilo. Správní orgán po dobu přerušení řízení nenařizuje jednání, neprovádí dokazování ani nevydává rozhodnutí ve věci. Jakmile odpadne překážka, která byla důvodem přerušení řízení, správní orgán v řízení pokračuje. O této skutečnosti vyrozumí účastníky řízení a provede záznam do spisu.⁵⁵

Zastavení řízení

Řízení zahajované jak na žádost účastníka, tak řízení zahájená z moci úřední může správní orgán z důvodů stanovených zákonem (buď správním řádem nebo jiným zákonem) zastavit. Zastavení řízení správní orgán oznámí všem účastníkům usnesením. Proti tomuto usnesení je přípustné odvolání, jež má odkladný účinek.

Řízení o žádosti zastavuje správní orgán, jestliže:

- ✓ žádost žadatele byla vzata zpět, případní další žadatelé s tím souhlasí,
- ✓ byla podána žádost zjevně právně nepřipustná,
- ✓ žadatel neodstranil důležité chyby žádosti ve stanovené lhůtě,
- ✓ nebyl včas zaplacen správní poplatek,
- ✓ žadatel zemřel nebo zanikl a v řízení nepokračují dědicové nebo právní nástupci,
- ✓ žádost má právní vady,
- ✓ žádost se stala bezpředmětnou,
- ✓ z dalších důvodů, které stanoví zákon.

Řízení vedené z moci úřední zastavuje správní orgán, jestliže:

- ✓ zjistí, že se v téže věci vede řízení u jiného správního orgánu (litispendence),
- ✓ odpadl důvod řízení (nemohou pokračovat právní nástupci, zanikla věc nebo právo, jehož se řízení týkalo).⁵⁶

⁵⁵ Srov. Poláková, H., Hromková, M., Správní řád v praxi ředitelů škol a školských zařízení, 1. vyd., Ždár nad Sázavou, Fakta v.o.s., 2005, ISBN 80-902614-5-0, s. 24

⁵⁶ Srov. Ondruš, R., Správní řád nový zákon s důvodovou zprávou a poznámkami, vyd. Linde Praha a.s. 2005, ISBN 80-7201-523-0, s.222

2.4 Rozhodnutí a jeho náležitosti

Přestože je správní rozhodnutí jedním z nejfrekventovanějších prostředků výkonu veřejné správy, správní řád ho nijak nedefinuje. Pouze z jednotlivých paragrafů správního řádu si můžeme odvodit, co to správní rozhodování je. Jedná se o akt vydaný správním orgánem jako výsledek správního řízení, jímž se v určité věci zakládají, mění nebo ruší práva nebo povinnosti jmenovitě určené osoby nebo jímž se v určité věci prohlašuje, že taková osoba práva nebo povinnosti má nebo nemá. Ve své podstatě je správní rozhodnutí procesním úkonem správního orgánu a vyznačuje se určitými charakteristickými rysy. Mezi ně patří autoritativnost a závaznost, které spolu vzájemně souvisí. Správní rozhodnutí je závazné pro obě strany, tedy pro správní orgán i pro účastníky řízení. Dalším charakteristickým rysem je jeho vynutitelnost, pokud byla stanovena ve výroku rozhodnutí určitá povinnost.⁵⁷

Správní akt je charakterizován tzv. presumpcí správnosti. To znamená, že se na něj automaticky pohlíží jako na akt bezvadný. Adresáti nejsou oprávněni ho posuzovat a hodnotit. V případě, že se účastník domnívá, že rozhodnutí není v pořádku, může se jeho změny nebo zrušení domáhat cestou opravných prostředků.⁵⁸

Rozhodnutí ve správním řízení může mít charakter konstitutivní nebo deklaratorní, případně smíšený, nebo procesní.

Konstitutivní správní akty působí vždy od svého vzniku do budoucnosti. Tímto aktem se zakládají, mění nebo ruší práva nebo povinnosti jmenovitě určené osoby nebo osob. Příkladem konstitutivního správního aktu může být např. rozhodnutí o přestupku, vydání stavebního povolení.

U deklaratorních správních aktů nejde o vytváření nové právní situace, ale o autoritativní potvrzení právního vztahu, který vznikl v minulosti. Příkladem deklaratorního správního aktu může být např. potvrzení o výsledku zjišťování občanství ve sporných případech.⁵⁹

Správní orgán musí kromě vydání meritorního rozhodnutí (rozhodnutí o věci) řešit i mnoho dalších procesních otázek, které nejsou v podstatě rozhodnutím ve věci samé. To se děje formou usnesení nebo rozhodnutím správního orgánu. I tyto formy rozhodnutí musí být po obsahové a formální stránce v souladu s požadavky, protože i tato forma rozhodování představuje výkon veřejné moci.

⁵⁷ Srov. Horzinková, E., Novotný, V., Správní právo procesní, vyd. Nakladatelství Leges, Praha 2008, ISBN 978-80-87212-01-1, s. 143

⁵⁸ Srov. Mates, P., Novotný, V., Starý, M., Základy správního práva procesního, vyd. Vysoká škola finanční a správní, o.p.s. v edici Express, Praha 2007, ISBN 978-80-86754-82-6, s. 66

⁵⁹ Srov. Průcha, P., Správní právo obecná část, 7. vydání, vyd. Brno Masarykova univerzita a nakladatelství Doplněk, 2007, ISBN 978-80-7239-207-0, s. 277 - 278

Každé rozhodnutí musí vycházet z platných právních předpisů a musí splňovat obsahové a formální náležitosti. Obsahové náležitosti jsou dány taxativně ve správním řádu. V každém rozhodnutí musí být výroková část, odůvodnění a poučení. Odůvodnění není nutné, pokud správní orgán žádosti v plném rozsahu vyhoví.

Výrok

Výroková část rozhodnutí obsahuje řešení otázek, které jsou předmětem správního řízení. „*Formulace výroku musí být jasná, stručná a přitom určitá.*“⁶⁰ Výrok je jádrem celého rozhodnutí a určuje účastníkům řízení konkrétní práva a povinnosti. Správní orgán, který formuluje výrok, by se měl vyvarovat toho, aby výklad působil nejednoznačně a všeobecně a mohl způsobit nejasnosti či nepochopení. Součástí výroku musí být uvedena příslušná ustanovení právních předpisů, podle kterých správní orgán rozhodoval.

Pokud je účastníkům řízení uložena určitá povinnost, správní orgán uvede ve výrokové části lhůtu ke splnění uložené povinnosti. Lhůta nesmí být kratší, než stanoví zvláštní správní předpis.

Výroková část rozhodnutí může obsahovat jeden nebo více výroků, jeho součástí může být také vedlejší ustanovení.

Jako součást výroku musí být uvedena příslušná ustanovení právních předpisů, podle kterých správní orgán rozhodoval a označení účastníků, kterým se přiznávají, mění, či ruší práva nebo ukládají, mění či ruší povinnosti. Obligatorně se uvádějí identifikační údaje fyzických osob (jméno, příjmení, datum narození a místo trvalého pobytu) nebo právnických osob (název a sídlo).⁶¹

Odůvodnění

Další důležitou součástí rozhodnutí je odůvodnění. Pokud prvoinstanční orgán vyhovuje všem účastníkům řízení, tak správní rozhodnutí odůvodnění obsahovat nemusí.⁶² Zákonem je přímo stanoveno, jaké obsahové náležitosti má mít odůvodnění.

V odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroku rozhodnutí, jednotlivé podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.⁶³

⁶⁰ Srov. Gadasová, D., Polján, M., Správní právo, procesní část, Správní řád 5. díl vyd. Univerzita Palackého v Olomouci 2000 s. 40

⁶¹ Srov. Černý, P., Dohnal, V., Korbel, F., Prokop, M., Průvodce novým správním řádem, vyd. Linde Praha, a.s. 2006, ISBN 80-7201-600-8, s. 209-210

⁶² § 68 odst. 4 zákona 500/2004 Sb., správní řád v platném znění

⁶³ § 68 odst. 3 zákona 500/2004 Sb., správní řád v platném znění

Odůvodnění rozhodnutí musí zcela jasně argumentovat, proč správní orgán rozhodl tímto způsobem, a nesmí vést k žádným pochybnostem a rozporuplnostem. V rámci odůvodnění musí správní orgán přesně specifikovat právní předpisy, na základě kterých rozhodl, a zdůvodnit aplikaci jejich konkrétních ustanovení.

Uvedené skutečnosti, které jsou obsažené v odůvodnění správního rozhodnutí, slouží účastníkům řízení k úvaze, zda správní rozhodnutí napadnou opravnými prostředky.⁶⁴

Poučení

Třetí důležitou obsahovou náležitostí je vedle výrokové části a odůvodnění poučení o řádném opravném prostředku, tzn. o využití možnosti podat proti tomuto rozhodnutí odvolání. V poučení musí správní orgán uvést, zda je možné se proti rozhodnutí odvolat. Odvolání je možné podat, pokud zákon nestanoví jinak, proti jakémukoliv rozhodnutí orgánu prvního stupně, a to i proti rozhodnutí, kterým se účastníku vyhovuje v plném rozsahu.

Je-li proti rozhodnutí přípustný opravný prostředek, uvede správní orgán v poučení, v jaké lhůtě je možné ho podat a od kterého dne se lhůta počítá. Odvolací lhůta podle správního řádu je 15 dnů, příkladem zvláštní zákonné úpravy je odvolací lhůta ve školství proti rozhodnutí o nepřijetí ke vzdělání na střední škole, která je stanovena na 8 dnů.⁶⁵ Odvolací lhůta začíná běžet dnem, který následuje po dni oznámení rozhodnutí.

V poučení o opravném prostředku je nutné také uvést, který správní orgán o odvolání rozhoduje a u kterého správního orgánu se odvolání podává. V případě rozhodnutí ředitele školy, školského zařízení vydaného podle ustanovení § 165 odst. 2 školského zákona je odvolacím orgánem vždy krajský úřad. Odvolání se podává u správního orgánu, který napadené rozhodnutí vydal, tedy u ředitele školy.

Pokud odvolání nemá odkladný účinek, musí být tato skutečnost v poučení uvedena. Ve školství je jediným rozhodnutím, proti němuž nemá odvolání odkladný účinek, rozhodnutí o zrušení individuálního vzdělávání žáka.⁶⁶

Vyhotovení rozhodnutí

Kromě obsahových náležitostí rozhodnutí stanoví správní řád další náležitosti, tzv. formální.⁶⁷ Tyto formální náležitosti se vztahují na každé vydané písemné rozhodnutí. V písemném vyhotovení rozhodnutí se uvede označení „rozhodnutí“ nebo jiné označení (např. „usnesení“). Dále musí rozhodnutí obsahovat označení správního orgánu, který

⁶⁴ Srov. Horzinková, E., Novotný, V., Správní právo procesní, vyd. Nakladatelství Leges, Praha 2008, ISBN 978-80-87212-01-1, s. 148-149

⁶⁵ § 60 odst. 11 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

⁶⁶ § 41 odst. 8 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

⁶⁷ § 69 zákona 500/2004 Sb., správní řád v platném znění

rozhodnutí vydal, číslo jednací, datum vyhotovení, otisk úředního razítka, jméno, příjmení, funkci a podpis oprávněné úřední osoby. Podpis oprávněné úřední osoby je na stejnopisu možno nahradit doložkou „vlastní rukou“ nebo zkratkou „v. r.“. V těchto případech se uvede doložka „za správnost vyhotovení“, která obsahuje jméno, příjmení a podpis úřední osoby odpovědné za písemné vyhotovení rozhodnutí.

V písemném vyhotovení rozhodnutí se uvedou jména a příjmení všech účastníků řízení. Výčet účastníků se uvádí zpravidla na konci rozhodnutí, na rozdíl od účastníků uvedených přímo ve výrokové části rozhodnutí se uvádí jen jméno a příjmení. Ve školství bývá zpravidla jeden účastník řízení. Písemně vydané rozhodnutí má podobu veřejné listiny.⁶⁸

Lhůty pro vydání rozhodnutí

Lhůty pro vydání rozhodnutí upravuje správní řád.⁶⁹ Správní orgán je povinen v jednoduchých věcech rozhodnout bez zbytečného odkladu. Za jednoduchou věc lze považovat věc, kdy je možné rozhodnout pouze na základě předložených dokladů účastníka a nemusí se provádět rozsáhlé dokazování. Pokud rozhodnutí nelze podat bezodkladně, je správní orgán povinen vydat správní rozhodnutí nejpozději do 30 dnů od zahájení správního řízení. K těmto 30 dnům se může přidat až 30 dnů, jde-li o zvláště složitý případ. Dále to může být blíže neurčená doba, která je nutná k provedení dožádání, znaleckého posudku nebo k doručení písemnosti do ciziny.

K vydání rozhodnutí lze použít čtyř možných způsobů.⁷⁰ V prvním případě se jedná o předání stejnopisu písemného vyhotovení rozhodnutí k doručení. Jde o situaci, kdy rozhodnutí doručuje sám správní orgán, který rozhodnutí vydal, nebo se písemnost doručuje prostřednictvím poštovních služeb. Na písemnosti se tato skutečnost vyznačuje slovy „Vypraveno dne“.

V případě, kdy se účastník řízení vzdá nároku na doručení písemného vyhotovení rozhodnutí, je dnem vydání rozhodnutí ústní vyhlášení, které má účinky oznámení.

Je-li doručováno veřejnou vyhláškou, je dnem vydání rozhodnutí jeho vyvěšení na úřední desce.

Poslední způsob se týká usnesení, které se poznamenává do spisu. U těchto případů je den poznamenání do spisu dnem vydání rozhodnutí.

⁶⁸ Srov. Černý, P., Dohnal, V., Korběl, F., Prokop, M., Průvodce novým správním řádem, vyd. Linde Praha, a.s. 2006, ISBN 80-7201-600-8, s. 213-214

⁶⁹ § 71 zákona 500/2004 Sb., správní řád v platném znění

⁷⁰ § 72 zákona 500/2004 Sb., správní řád v platném znění

Vyznačení doložky právní moci

Nestanoví-li správní řád jinak, pravomocné je rozhodnutí, které bylo oznámeno a proti němuž se nelze odvolat, protože uplynula odvolací lhůta.

Správní orgán, který rozhodl v posledním stupni, vyznačí na písemném vyhotovení rozhodnutí, které zůstává součástí spisu, právní moc nebo vykonatelnost rozhodnutí. V praxi je osvědčena forma razítka nebo rukopisné poznámky. Doložka obsahuje podpis toho, kdo ji učinil, a datum, kdy byla učiněna. Zcela samostatně se na originále rozhodnutí vyznačí den vydání rozhodnutí nebo den, kdy bylo předáno k doručení.

Každý účastník řízení má právo požádat správní orgán prvního stupně, aby mu na stejnopise rozhodnutí, které mu bylo doručeno, vyznačil doložku právní moci nebo vykonatelnosti.⁷¹

3. OPRAVNÉ PROSTŘEDKY

„Ani nejdokonalejší právní úprava postupu při přípravě a vydání rozhodnutí jako základního cíle a smyslu správního řízení, nemohou zabránit eventuálnímu vydání nesprávných rozhodnutí. Nesprávnost rozhodnutí může být posuzována či namítána jak z hlediska objektivního, tak i z hlediska subjektivního, tj. ze subjektivního pohledu samotného účastníka řízení.“⁷² Právo připouští, aby správní rozhodnutí bylo možno přezkoumat. Pokud tato rozhodnutí nevyhovují zákonným požadavkům, je nutné je změnit nebo zrušit. Právní úprava přezkoumání správních rozhodnutí a opravných prostředků vychází ze zásady dvojinstančnosti správního řízení, orgánu instančně nadřízenému přísluší přezkoumání tohoto rozhodnutí. Opravné prostředky bývají standardně členěny na řádné a mimořádné (správní řád těchto pojmů neužívá).

Řádné opravné prostředky jsou charakteristické tím, že směřují proti nepravomocnému rozhodnutí, na jejich projednání je za zákonem stanovených podmínek právní nárok. Obecně mají suspenzivní účinek, tzn. napadené rozhodnutí nenabude právní moci, pokud není o opravném prostředku pravomocně rozhodnuto.

Zato mimořádné opravné prostředky směřují proti rozhodnutím, která již nabyly právní moci. Jde tedy o zásah do práv a povinností a zákon připouští tento postup pouze z taxativně stanovených důvodů.

⁷¹ Srov. Horzinková, E., Novotný, V., Správní právo procesní, vyd. nakladatelství Leges, Praha 2008, ISBN 978-80-87212-01-1, s. 158

⁷² Gadasová, D., Polján, M., Správní právo, procesní část, Správní řád 5. díl vyd. Univerzita Palackého v Olomouci 2000 s. 48

Řádnými opravnými prostředky jsou odvolání a rozklad. Mezi mimořádné opravné prostředky patří přezkumné řízení a obnova řízení.⁷³

Správní řád v ustanovení § 101 umožňuje vydat nové rozhodnutí ve věci, o které již bylo pravomocně rozhodnuto.

3.1 Řádné opravné prostředky

Odvolání

Odvolání patří mezi nejčastěji používaný typ řádného opravného prostředku a vychází ze zásady dvojinstančnosti. Právo podat odvolání má přímo účastník správního řízení, přičemž se tohoto svého práva může písemně nebo ústně do protokolu vzdát. Vzdání se práva na odvolání je závazné a nelze ho vzít zpět. Odvolatel také může své odvolání vzít zpět, ale znovu ho již nelze podat. Odvoláním se účastníci mohou bránit proti rozhodnutí orgánu první instance, pokud s ním nejsou spokojeni.

Pro podání odvolání je zákonem o správním řízení stanovena obecná 15denní lhůta, která se počítá ode den oznámení rozhodnutí. Zvláštní právní předpisy mohou stanovit lhůtu jinou, která je zpravidla kratší. Lze napadnout buď celou výrokovou část rozhodnutí nebo jen jednotlivý výrok, případně vedlejší ustanovení. Nespecifikuje-li účastník řízení v odvolání rozsah, znamená to, že se domáhá zrušení celého odvolání.

Podané odvolání může mít na jedné straně suspenzivní (odkladný), na druhé straně devolutivní účinek.⁷⁴

Suspenzivní účinek znamená, že u tohoto rozhodnutí nenastává právní moc, vykonatelnost a ani jiné právní účinky rozhodnutí. Vyloučení tohoto účinku je možné pouze ve vztahu k vykonatelnosti. Odkladný účinek může vyloučit pouze zákon nebo v taxativně stanovených případech o něm rozhodne sám správní orgán.⁷⁵ Těmito důvody je naléhavý obecný zájem, dalším z důvodů při odkladu výkonu rozhodnutí hrozí vážná újma některému z účastníků řízení. Vyloučení odkladného účinku je nutné vždy zdůvodnit. Zákon stanoví, že proti rozhodnutí o vyloučení odkladného účinku se nelze odvolat.

Devolutivní účinek spočívá v tom, že rozhodování o odvolání se přesouvá z orgánu první instance, na orgán instančně nadřazený.

⁷³ Srov. Hendrych, D., a kolektiv, Správní právo, obecná část, vyd. nakladatelství C. H. Beck, Praha 2006, ISBN 80-7179-442-2, s. 376

⁷⁴ Srov. Horzinková, E., Novotný, V., Správní právo procesní, vyd. Nakladatelství Leges, Praha 2008, ISBN 978-80-87212-01-1, s. 181-188

⁷⁵ § 85 odst. 2 zákona 500/2004 Sb., správní řád v platném znění

Správní řád za určitých podmínek umožňuje, aby o odvolání rozhodl sám správní orgán, který napadené rozhodnutí vydal. Jedná se o formu autoremedury, kdy správní orgán, který napadené rozhodnutí vydal, v plném rozsahu při splnění zákonem stanovených podmínek vyhovuje napadenému rozhodnutí.⁷⁶

V případě, že správní orgán, který napadené rozhodnutí vydal, o odvolání sám nerozhodl, je povinen nejpozději do 30 dnů ode dne, kdy mu odvolání došlo, postoupit spis se svým stanoviskem odvolacímu orgánu. Odvolacím orgánem je vždy věcně, místně i funkčně příslušný instančně nadřazený orgán.

Odvolací orgán v první řadě přezkoumá, zda bylo odvolání podáno včas a zda je v daném případě přípustné. Pokud tomu tak není, bude odvolání zamítnuto a to může být podnětem k uplatnění některých z mimořádných odvolacích prostředků.

Řádně a včas podané odvolání přezkoumá druhoinstanční orgán v celém rozsahu pouze z hlediska zákonnosti. Věcnou správnost posuzuje jen v rozsahu námitek, které odvolatel ve svém podání uvedl, jinak jen tehdy, vyžaduje-li to veřejný zájem, dojde přezkoumání rozhodnutí v plném rozsahu. K vadám řízení se přihlédne jen tehdy, pokud mohly mít vliv na soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy nebo na jeho správnost. V případě nesprávného úředního postupu se uplatní právo odvolatele na náhradu škody.⁷⁷

Odvolací řízení je ukončeno rozhodnutím druhoinstančního orgánu, který může dospět ke dvěma základním závěrům: buď shledá napadené rozhodnutí bezvadným a odvolání zamítne, nebo se přikloní k názoru, že napadené rozhodnutí je v rozporu s právními předpisy nebo věcně nesprávné a může tedy:

- ✓ napadené rozhodnutí nebo jeho část zrušit a řízení zastavit,
- ✓ napadené rozhodnutí nebo jeho část zrušit a věc vrátit k novému projednání správnímu orgánu, který rozhodnutí vydal. V odůvodnění tohoto rozhodnutí vysloví odvolací správní orgán přesně důvody svého rozhodnutí a svůj právní názor na danou věc. Tento právní názor je závazný pro správní orgán, který rozhodnutí vydal. Jedná se o tzv. kasační přístup,
- ✓ napadené rozhodnutí nebo jeho část správní orgán změnit; pokud se odvolá pouze účastník řízení, nelze změnit napadené rozhodnutí v jeho neprospěch.

Pro vydání rozhodnutí v odvolacím řízení platí stejné ustanovení o lhůtách jako v prvoinstančním řízení. To znamená, že rozhodnutí má být vydáno bezodkladně, není-li to

⁷⁶ Srov. Gadasová, D., Polián, M., Správní právo, procesní část, Správní řád 5. díl vyd. Univerzita Palackého v Olomouci 2000 s. 52

⁷⁷ Srov. Mates, P., Novotný, V., Starý, M., Základy správního práva procesního, vyd. Vysoká škola finanční a správní, o.p.s. v edici Express, Praha 2007, ISBN 978-80-86754-82-6, s. 80-81

možné, pak do 30dnů. Lhůta začíná běžet dnem předání spisu odvolacímu správnímu orgánu. Proti rozhodnutí odvolacího orgánu se nelze dále odvolat. Rozhodnutí je pravomocné, jestliže bylo oznámeno všem neopomenutelným účastníkům řízení.

Pokud vzal odvolatel své odvolání zpět, je odvolací řízení zastaveno dnem zpětvzetí odvolání a dnem následujícím nabývá právní moci.⁷⁸

Rozklad

Druhým základním typem řádného opravného prostředku ve správním řízení je rozklad. Jeho úprava je zařazena mezi tzv. zvláštní ustanovení o správním řízení.⁷⁹ Rozklad směřuje proti rozhodnutí, které v prvním stupni vydal ústřední správní orgán. V porovnání s odvoláním má tento řádný opravný prostředek některé společné rysy s odvoláním a některé rozdílné rysy.

Jedním ze společných rysů je lhůta pro podání odvolání, tato lhůta je stanovená obecně správním řádem 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí. Včas podaný rozklad má odkladný účinek. Vyloučení odkladného účinku u odvolacího řízení je možné přiměřeně aplikovat i na rozklad.

K podstatným rozdílným rysům od odvolání ve správním řízení se rozklad liší tím, že nemá devolutivní účinek. O rozkladu rozhoduje vždy vedoucí ústředního orgánu státní správy, který napadené rozhodnutí vydal (tj. ministr, nebo vedoucí jiného ústředního správního úřadu), a to na základě návrhu jím ustanovené rozkladové komise.⁸⁰ Může tak dojít k poněkud ošidné situaci, kdy ministr bude rozhodovat o opravném prostředku proti rozhodnutí, které sám vydal.

Rozkladová komise má nejméně 5 členů, je složena z odborníků jmenovaných ministrem nebo vedoucím jiného ústředního správního úřadu a jejím hlavním úkolem je objektivní posouzení rozkladu; rovněž plní funkci poradního orgánu. Tito členové nejsou zaměstnanci příslušného ústředního správního úřadu.

Na řízení o rozkladu se přiměřeně vztahují ustanovení o odvolacím řízení. Na základě návrhu rozkladové komise může ministr rozhodnutí buďto potvrdit, zrušit nebo změnit. Rozhodnutí o rozkladu je konečné a nelze proti němu podat řádný opravný prostředek.⁸¹

⁷⁸ Srov. Poláková, H., Hromková, M., Správní řád v praxi ředitelů škol a školských zařízení, 1. vyd., Ždár nad Sázavou, Fakta v.o.s., 2005, ISBN 80-902614-5-0, s. 34

⁷⁹ § 152 zákona 500/2004 Sb., správní řád v platném znění

⁸⁰ Srov. Gadasová, D., Polján, M., Správní právo, procesní část, Správní řád 5. díl vyd. Univerzita Palackého v Olomouci 2000 s. 54-55

⁸¹ Srov. Skulová, S., a kolektiv, Správní právo procesní, vyd. Aleš Čeněk, s.r.o., Plzeň 2008, ISBN 978-80-7380-110-6, s. 277-278

3.2 Mimořádné opravné prostředky

V případech, kdy účastník vyčerpal řádné opravné prostředky nebo i tehdy, pokud původně účastník rozhodnutí přijal, avšak později se objeví nové skutečnosti, které mohly mít vliv na původní rozhodnutí, může za splnění zákonných předpokladů, navrhnout nápravu rozhodnutí tzv. mimořádnými opravnými prostředky.⁸² K těmto prostředkům patří:

Přezkumné řízení

V přezkumném řízení správní orgány z moci úřední přezkoumávají pravomocná rozhodnutí v případě, kdy lze důvodně pochybovat o tom, že rozhodnutí je v souladu s právními předpisy. Toto řízení lze zahájit i v době, kdy je rozhodnutí předběžně vykonatelné a nenabylo právní moci. Jestliže bylo po zahájení přezkumného řízení podáno odvolání, postupuje se podle ustanovení o odvolacím řízení.⁸³

Přezkoumat rozhodnutí lze jak z podnětu účastníka řízení, tak z moci úřední. Neshledá-li správní orgán důvod pro zahájení řízení, sdělí tuto skutečnost s uvedením důvodů do 30dnů podatelí. Jestliže podnět k přezkumnému řízení dal účastník, provádí řízení orgán, který rozhodnutí vydal a může v rámci autoremedury vyhovět. Pokud tomu tak není a správní orgán dojde k závěru, že podmínky pro autoremeduru nejsou splněny, musí věc postoupit nadřízenému orgánu k provedení přezkumného řízení. K zahájení přezkumného řízení přistoupí správní orgán tehdy, je-li návrh na přezkoumání shledán oprávněným.

Přezkumné řízení se obvykle zahajuje usnesením. Pro zahájení přezkumného řízení jsou stanoveny zákonné lhůty. Usnesení o zahájení přezkumného řízení lze vydat nejpozději do dvou měsíců ode dne, kdy se správní orgán o důvodu zahájení přezkumného řízení dověděl a nejpozději do 1 roku od právní moci napadeného rozhodnutí.

Při přezkoumávání rozhodnutí musí správní orgán vycházet ze skutkových okolností a právního stavu, který existoval v době vydání tohoto rozhodnutí.

Správní orgán, který provádí přezkumné řízení, může rozhodnout několika způsoby:

- ✓ přezkoumané rozhodnutí zruší,
- ✓ přezkoumané rozhodnutí změní,
- ✓ přezkoumané rozhodnutí zruší a věc vrátí odvolacímu orgánu nebo správnímu orgánu prvního stupně,
- ✓ přezkoumané rozhodnutí zastaví, pokud správní orgán dojde k závěru, že přezkoumané rozhodnutí bylo vydáno v rozporu s právními předpisy, a tato újma, která by jeho

⁸² Srov. Sovová, O., Základy správního práva, vyd. Nakladatelství GAUDEAMUS, Hradec Králové 2008, ISBN 978-80-7435-010-8, s. 67

⁸³ Srov. Horzinková, E., Novotný, V., Správní právo procesní, vyd. Nakladatelství Leges, Praha 2008, ISBN 978-80-87212-01-1, s. 199

zrušením nebo změnou vznikla některému účastníkovi, který nabyl práv z rozhodnutí v dobré víře, byla v nepoměru k újmě, která vznikla jinému účastníkovi nebo veřejnému zájmu. V tomto případě má správní orgán stále na paměti zásadu ochrany práv nabytých v dobré víře.

Rozhodnutí v přezkumném řízení je nutné vydat do 15 měsíců ode dne nabytí právní moci ve věci.

Správní orgán za určitých podmínek může využít institutu zkráceného přezkumného řízení, jestliže je porušení právního předpisu zjevné již ze spisového materiálu a není zapotřebí vysvětlení účastníků, pak je možno upustit od dokazování a řízení zredukovat jen na samotné rozhodnutí.⁸⁴

Obnova řízení

Obnova řízení je mimořádným opravným prostředkem, který směřuje proti pravomocným rozhodnutím a přichází k úvahu jak na návrh účastníka, tak také z moci úřední.

Na návrh účastníka lze řízení obnovit, jestliže:

- ✓ vyšly najevo dříve neznámé skutečnosti nebo důkazy, které existovaly již v době, kdy probíhalo původní řízení, a účastník je nemohl uplatnit,
- ✓ provedené důkazy se staly nepravdivými,
- ✓ bylo zrušeno nebo změněno rozhodnutí, které bylo podkladem pro rozhodnutí v řízení, jež by mělo být obnoveno. Jde např. o rozhodnutí, které bylo zrušeno či změněno právě z důvodů, že nepravdivě postihovalo skutečnosti při rozhodování.⁸⁵

Účastník může podat žádost o obnovu řízení u kteréhokoliv orgánu, který ve věci rozhodoval, a to ve lhůtě 3 měsíců, ode dne, kdy se účastník o důvodu obnovy dozvěděl, nejpozději však do 3 let ode dne právní moci rozhodnutí. Zmeškání lhůty nelze prominout. Obnovené řízení provádí správní orgán, který rozhodoval v prvním stupni. Odvolací orgán je příslušný provést obnovené řízení jen tehdy, pokud se důvod obnovy řízení týká jeho rozhodnutí.⁸⁶

O obnově řízení může rozhodnout také správní orgán, který ve věci rozhodoval v posledním stupni z moci úřední, a to ze stejných důvodů, pro které žádá o obnovu řízení účastník a jestliže je na novém řízení veřejný zájem. Rozhodnutí musí být vydáno do tří let od nabytí právní moci původně vydaného rozhodnutí. Po uplynutí tří let od právní moci

⁸⁴ Srov. Mates, P., Novotný, V., Starý, M, Základy správního práva procesního, vyd. Vysoká škola finanční a správní, o.p.s. v edici Express, Praha 2007, ISBN 978-80-86754-82-6, s. 89

⁸⁵ Srov. Mates, P., Novotný, V., Starý, M, Základy správního práva procesního, vyd. Vysoká škola finanční a správní, o.p.s. v edici Express, Praha 2007, ISBN 978-80-86754-82-6, s. 86

⁸⁶ Srov. Skulová, S., a kolektiv, Správní právo procesní, vyd. Aleš Čeněk, s.r.o., Plzeň 2008, ISBN 978-80-7380-110-6, s. 289-290

rozhodnutí se obnova řízení nařídí jen tehdy, pokud bylo rozhodnutí dosaženo trestným činem.

Nabytím právní moci nového rozhodnutí ve věci se automaticky ruší původní rozhodnutí.

Vydání nového rozhodnutí

Správní řád umožňuje vydat nové rozhodnutí ve věci, o které bylo již jednou pravomocně rozhodnuto. Jde o nové posouzení rozhodnutí ve věci, a to buď za stejných nebo změněných podmínek. Důvody pro vydání nového rozhodnutí hodnotí správní orgán z hlediska správního uvážení. Zákon umožňuje zahájení řízení na základě žádosti, přestože původní řízení bylo zahajováno z moci úřední, a naopak.

Nové rozhodnutí lze provést v těchto případech:

- ✓ správní orgán prominul zmeškaný úkon,
- ✓ novým rozhodnutím správní orgán vyhoví žádosti, která byla pravomocně zamítnuta,
- ✓ nové rozhodnutí z vážných důvodů změní dobu platnosti nebo účinnosti, anebo lhůtu ke splnění povinností,
- ✓ rozhodnutí ve věci bylo zrušeno jiným orgánem veřejné moci.

Pokud správní orgán shledá, že žádost k zahájení nového řízení je neodůvodněná, řízení usnesením zastaví. Oznámení o zastavení řízení se oznamuje jen tomu, kdo podal žádost.⁸⁷

⁸⁷ Srov. Horzinková, E., Novotný, V., Správní právo procesní, vyd. Nakladatelství Leges, Praha 2008, ISBN 978-80-87212-01-1, s. 212-213

4. ROZHODOVACÍ PRÁVOMOCI ŘEDITELE – SPECIFIKACE SPRÁVNÍHO ŘÁDU VE ŠKOLSTVÍ

Ředitel školy či školského zařízení má podle školského zákona dvě rozhodovací pravomoci. Jednak jsou ředitelská rozhodnutí projevem řízení instituce, jehož výsledkem mohou být například: příkaz zaměstnancům k určité činnosti, postup vyřizování určitých záležitostí, směřování pokynů vůči zaměstnancům, vytváření podmínek pro výkon ČŠI, rozhodování o zřízení pedagogické rady jakožto poradního orgánu ředitele.

Obecně by se dalo říci, že odpovídá a rozhoduje v záležitostech personálních, ekonomických, vzdělávacích či hospodářských.⁸⁸ V těchto případech ředitel rozhoduje zcela neformálně na základě zmocnění v zákoně,⁸⁹ tedy bez nutnosti dodržovat formální náležitosti správního rozhodnutí.

V druhé řadě je ředitel školy a školského zařízení oprávněn rozhodovat o právech a povinnostech v oblasti státní správy a to na základě ustanovení,⁹⁰ kdy tato rozhodnutí podléhají formálním náležitostem individuálního správního aktu.

Novelou školského zákona, provedenou zákonem⁹¹ došlo k významné změně ve výčtu těch rozhodnutí ředitele veřejné školy a školského zařízení, jimiž ředitel školy rozhoduje o právech a povinnostech v oblasti státní správy. Podstatou změny je to, že se výrazně snížil počet rozhodnutí, a to zejména v těch případech, kdy ředitel vyhovuje žádosti vzdělávání v určité věci. Z režimu výkonu státní správy byla odstraněna rozhodnutí,⁹² jimiž ředitel vyhovuje žádosti, např. o povolení individuálního vzdělávacího plánu,⁹³ přeřazení žáka nebo studenta do vyššího ročníku,⁹⁴ odklad školní docházky,⁹⁵ pokračování v základním vzdělávání,⁹⁶

⁸⁸ Srov. Gadasová, D., Právo (vybrané pojmy a instituty), vyd. Univerzita Palackého v Olomouci, Olomouc 2007, ISBN 80-85783-64-9, s. 59

⁸⁹ § 164 odst. 1 a 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

⁹⁰ § 165 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

⁹¹ Novelizace školského zákona zákonem č. 49/2009 Sb., v platném znění

⁹² § 165 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

⁹³ § 18 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

⁹⁴ § 17 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

⁹⁵ § 37 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

⁹⁶ § 55 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

povolání pokračování v základním vzdělávání,⁹⁷ přestup, změnu oboru vzdělávání, přerušení vzdělávání a opakování ročníku,⁹⁸ a uznání dosaženého vzdělávání.⁹⁹ Rozhodnutí o snížení nebo prominutí úplaty za poskytování vzdělávání a školských služeb¹⁰⁰ bylo z novelizace školského zákona zcela odstraněno. Pro všechny výše uvedené případy rozhodnutí platí, že ředitel školy a školského zařízení je nemusí vydávat v režimu správního řízení.¹⁰¹

Před novelou školského zákona provedenou zákonem,¹⁰² platilo jednoznačně, že všechna rozhodnutí ředitele veřejné školy a školského zařízení¹⁰³ byla rozhodnutími, na které se vztahoval správní řád. V důsledku uvedené novelizace již situace není tak jednoznačná a to především s ohledem na ustanovení § 183 odst. 2,¹⁰⁴ které bylo novelou zasaženo a vneslo do této oblasti vnitřní rozpornost.

Podle ustanovení § 183 odst. 1¹⁰⁵ platí: Pokud tento zákon nestanoví jinak, vztahuje se na rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti státní správy podle školského zákona správní řád.

Po novele školského zákona provedené zákonem,¹⁰⁶ ustanovení § 183 odst. 2¹⁰⁷ obsahuje omezení, kdy správní řád se na rozhodování podle § 165 odst. 2 písm. b), e), f), a g)¹⁰⁸ nevztahuje. Důsledkem této novely je naopak založení vnitřní rozpornosti školského zákona, což je v rozporu s platnými ústavními principy.¹⁰⁹

⁹⁷ § 55 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

⁹⁸ § 66 a § 97 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

⁹⁹ § 70 a § 100 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

¹⁰⁰ § 123 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

¹⁰¹ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění

¹⁰² Novelizace školského zákona zákonem č. 49/2009 Sb., v platném znění

¹⁰³ § 165 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

¹⁰⁴ § 183 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

¹⁰⁵ § 183 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

¹⁰⁶ Novelizace školského zákona zákonem č. 49/2009 Sb., v platném znění

¹⁰⁷ § 183 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

¹⁰⁸ § 165 odst. 2 písm. b), e), f), a g) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

¹⁰⁹ Srov. Valenta, J., Právní rámec řízení škol a školských zařízení, vyd. PARIS, Karviná 2010, ISBN 978-80-87173-16-9, s. 335-338

MŠMT se v souvislosti s touto novelou brání proti takto zúženému použití správního řádu při rozhodování ředitelů veřejných škol a školských zařízení a své stanovisko uvedlo na svých internetových stránkách.¹¹⁰

Ustanovení § 1 odst. 2¹¹¹ zakotvuje jeho subsidiární použití, tedy pravidlo, které znamená, že se správní řád použije vždy, pokud zvláštní zákon nestanoví jiný postup. Správní řád má charakter obecného právního předpisu o správním řízení a zvláštní zákon (školský zákon) charakter předpisů speciálních, a jako takové mají před správním řádem aplikační přednost. S ohledem na ustanovení § 1 odst. 2¹¹² i ústavní zásadu zákonnosti je třeba zdůraznit, že ve vztahu ke správnímu řádu musí zvláštní zákony stanovit „jiný postup“. Není tedy možné vyloučit správní řád bez náhrady, a nestanovit, jaká procesní pravidla se mají na místo správního řádu použít, protože by se nepostupovalo na základě a v mezích zákona.

Bakalářská práce představuje výčet těch rozhodnutí, které jsou prováděny v režimu správního řádu a jsou členěny podle jednotlivých typů škol:

4.1 Rozhodování ředitele mateřské školy

- ✓ Přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání.¹¹³
- ✓ Ukončení předškolního vzdělávání.¹¹⁴

4.2 Rozhodování ředitele základní školy

- ✓ Zamítnutí žádosti o přeřazení mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku.¹¹⁵
- ✓ Zamítnutí žádosti o povolení vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu.¹¹⁶
- ✓ Podmíněné vyloučení a vyloučení žáka ze školy nebo školského zařízení.¹¹⁷
- ✓ Zamítnutí žádosti o odklad povinné školní docházky.¹¹⁸

¹¹⁰ Právní výklad týkající se postupu při rozhodování ředitele podle § 165 odst. 2 školského zákona [online]. Dostupné na: <http://msmt.cz/dokumenty/pravni-vyklad-msmt>

¹¹¹ § 1 odst. 2 zákona 500/2004 Sb., správní řád v platném znění

¹¹² § 1 odst. 2 zákona 500/2004 Sb., správní řád v platném znění

¹¹³ § 34 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

¹¹⁴ § 35 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

¹¹⁵ § 17 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

¹¹⁶ § 18 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

¹¹⁷ § 31 odst. 2 a 4 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

- ✓ Přijetí k základnímu vzdělávání.¹¹⁹
- ✓ Zařazení dítěte do přípravné třídy základní školy.¹²⁰
- ✓ Přestup žáka základní školy do jiné základní školy.¹²¹
- ✓ Převedení žáka do jiného vzdělávacího programu (vzdělávací program základního vzdělávání pro žáky se zdravotním postižením nebo vzdělávací program základní školy speciální).¹²²
- ✓ Zamítnutí žádosti o pokračování v základním vzdělávání.¹²³
- ✓ Zamítnutí žádosti o povolení pokračování v základním vzdělávání žákovi se zdravotním postižením.¹²⁴
- ✓ Povolení opakování ročníku po splnění povinné školní docházky žákovi, který na konci druhého pololetí základní školy neprospěl nebo nemohl být hodnocen.¹²⁵
- ✓ Povolení a zrušení individuálního vzdělávání žáka (domácí vzdělávání žáka prvního stupně základní školy).¹²⁶

4.3 Rozhodování ředitele střední školy

- ✓ Převedení studenta do vyššího ročníku.¹²⁷
- ✓ Zamítnutí žádosti o povolení individuálního vzdělávacího plánu.¹²⁸
- ✓ Převedení žáka do odpovídajícího ročníku základní školy.¹²⁹

¹¹⁸ § 37 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

¹¹⁹ § 46 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

¹²⁰ § 47 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

¹²¹ § 49 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

¹²² § 49 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

¹²³ § 55 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

¹²⁴ § 55 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

¹²⁵ § 52 odst. 6 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

¹²⁶ § 41 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

¹²⁷ § 17 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

¹²⁸ § 18 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

¹²⁹ § 39 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

- ✓ Podmíněné vyloučení a vyloučení studenta ze školy nebo školského zařízení.¹³⁰
- ✓ Přijetí ke vzdělávání na střední škole.¹³¹
- ✓ Zamítnutí žádosti o přestup.¹³²
- ✓ Zamítnutí žádosti o změnu oboru vzdělávání.¹³³
- ✓ Zamítnutí žádosti o přerušeni vzdělávání.¹³⁴
- ✓ Zamítnutí žádosti o opakování ročníku po splnění povinné školní docházky.¹³⁵
- ✓ Zamítnutí žádosti o uznání dosaženého vzdělání.¹³⁶

4.4 Rozhodování ředitele vyšší odborné školy

- ✓ Zamítnutí žádosti o převedení studenta do vyššího ročníku.¹³⁷
- ✓ Zamítnutí žádosti o povolení individuálního vzdělávacího plánu.¹³⁸
- ✓ Přijetí ke vzdělávání ve vyšší odborné škole.¹³⁹
- ✓ Zamítnutí žádosti o změnu oboru studenta vyšší odborné školy.¹⁴⁰
- ✓ Zamítnutí žádosti o přestup studenta vyšší odborné školy do jiné vyšší odborné školy.¹⁴¹
- ✓ Podmíněné vyloučení a vyloučení studenta ze školy nebo školského zařízení.¹⁴²
- ✓ Zamítnutí žádosti o přerušeni vzdělávání.¹⁴³

¹³⁰ § 31 odst. 2 a 4 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

¹³¹ § 59 a následujících zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

¹³² § 66 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

¹³³ § 66 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

¹³⁴ § 66 odst. 5 a 6 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

¹³⁵ § 66 odst. 7 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

¹³⁶ § 70 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

¹³⁷ § 17 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

¹³⁸ § 18 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

¹³⁹ § 93 a následujících zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

¹⁴⁰ § 97 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

¹⁴¹ § 97 odst. 5 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

¹⁴² § 31 odst. 2 a 4 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

¹⁴³ § 97 odst. 6 a 7 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

- ✓ Zamítnutí žádosti o opakování ročníku po splnění povinné školní docházky.¹⁴⁴
- ✓ Zamítnutí žádosti o uznání dosaženého vzdělání.¹⁴⁵

¹⁴⁴ § 97 odst. 8 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), v platném znění

¹⁴⁵ § 100 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), v platném znění

II. EMPIRICKÁ ČÁST

5. Výzkumné šetření v mateřských školách

Tato kapitola se zabývá cílem výzkumného šetření, popisem metodologie výzkumného šetření, charakteristikou vybraných respondentů a vyhodnocením zkoumaného šetření.

5.1 Cíl empirické části

Cílem výzkumného šetření je zjistit a analyzovat průběh procesu správního řízení v mateřských školách a problémy ředitele mateřské školy při aplikaci procesních předpisů a na základě tohoto zjištění navrhnout možné řešení těchto problémů.

5.2 Metodologie výzkumného šetření

K realizaci průzkumu jsem zvolila metodu polostrukturovaného rozhovoru. Problematiku správního řízení jsem rozčlenila do 7 oblastí postupně tak, jak správní řízení probíhá. Poslední oblast jsem věnovala novelizaci školského zákona č. 49/2009 Sb. Ke každé oblasti jsem si vytyčila dílčí cíl, ke kterému směřovaly předem připravené otázky.

Jednotlivé oblasti správního řízení jsou rozčleněny takto:

- ✓ první oblast – proces před zahájením správního řízení,
- ✓ druhá oblast – zahájení správního řízení,
- ✓ třetí oblast – problematika vedení spisu,
- ✓ čtvrtá oblast – problematika přerušování správního řízení,
- ✓ pátá oblast – vydání rozhodnutí,
- ✓ šestá oblast – opravné prostředky,
- ✓ sedmá oblast – novelizace školského zákona č. 49/2009 Sb.

Rozhovory s řediteli mateřských škol byly provedeny v měsíci květnu. V šesti případech se jednalo o osobní, přímý rozhovor, se dvěma respondenty byl uskutečněn telefonický rozhovor.

Respondentům byly pokládány otázky ve stejném pořadí a jejich odpovědi byly podrobně písemně zaznamenávány. Tyto odpovědi byly následně zpracovány do tabulek, což přispělo k přehledné, rychlé a jednoduché orientaci v dané oblasti. V tabulkách jsou jednotlivé mateřské školy pouze očíslovány, stalo se tak po vzájemné dohodě, kdy respondenti svou účast v tomto výzkumném šetření podmínili zaručením anonymity.

5.3 Charakteristika respondentů

K provedenému šetření jsem si vybrala náhodně 8 mateřských škol na území města Havířova, které působí jako samostatné právní subjekty. Zřizovatelem těchto mateřských škol je obec. Jedná se o mateřské školy 3 – 5třídní, dvě mateřské školy mají kromě běžných tříd zřízeny třídy speciální pro děti s vadou řeči.

Výsledky výzkumného šetření

V této části bakalářské práce jsou analyzovány a vyhodnoceny jednotlivé odpovědi respondentů, které vyplynuly z rozhovorů. Rozhovor byl zaměřený na proces správního řízení, které probíhá v mateřské škole při přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání a je ukončeno vydáním správního rozhodnutí.

1. oblast - proces před zahájením správního řízení

Otázka č. 1: Máte zpracovaná vlastní kritéria pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání?

Cílem této otázky bylo zjistit, zda každá mateřská škola má vypracovaná svá vlastní kritéria pro přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání.

Tabulka č. 1 - vypracování vlastních kritérií

<i>respondenti</i>	<i>odpovědi</i>
<i>MŠ č. 1</i>	Ano
<i>MŠ č. 2</i>	Ano
<i>MŠ č. 3</i>	Ano
<i>MŠ č. 4</i>	Ano
<i>MŠ č. 5</i>	Ano
<i>MŠ č. 6</i>	Ano
<i>MŠ č. 7</i>	Ano
<i>MŠ č. 8</i>	Ano

Z tabulky č. 1 je jednoznačně patrné, že všech 8 respondentů, tzn. 100% má vypracované vlastní kritéria pro přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání.

Otázka č. 2: V případě, že jste na otázku č. 1 odpověděli kladně, dodržujete vždy při shromažďování podkladů pro vydání rozhodnutí pořadí Vámi zvolených kritérií?

Smyslem této otázky bylo zjistit, zda ředitel mateřské školy postupuje vždy před vydáním rozhodnutí přesně podle pořadí sestavených kritérií, nebo do procesu rozhodování vstupují osobní či jiné vlivy.

Tabulka č. 2 - dodržování kritérií

<i>respondenti</i>	<i>odpovědi</i>
<i>MŠ č. 1</i>	Ano
<i>MŠ č. 2</i>	Ano
<i>MŠ č. 3</i>	Ano
<i>MŠ č. 4</i>	Ne vždy
<i>MŠ č. 5</i>	Ano
<i>MŠ č. 6</i>	Ano
<i>MŠ č. 7</i>	Ne vždy
<i>MŠ č. 8</i>	Ano

Z odpovědí vyplynulo, že 6 respondentů postupuje vždy při shromažďování podkladů pro vydání rozhodnutí podle zvolených kritérií, 2 respondenti uvedli, že přestože mají sestavená kritéria, toto pořadí vždy nedodržují. Důvodem bývají osobní vazby z minulosti, sympatie, ekonomický prospěch pro zařízení.

Otázka č. 3: Myslíte si, že Vaše kritéria byla vždy vhodně zvolena?

Další položka měla přinést odpověď na otázku, zda kritéria pro přijetí k předškolnímu vzdělávání byla vhodně nastavená.

Tabulka č. 3 - vhodnost kritérií

<i>respondenti</i>	<i>odpovědi</i>
<i>MŠ č. 1</i>	Ano
<i>MŠ č. 2</i>	Ano
<i>MŠ č. 3</i>	Ne
<i>MŠ č. 4</i>	Nevím
<i>MŠ č. 5</i>	Ano
<i>MŠ č. 6</i>	Ano
<i>MŠ č. 7</i>	Snad ano
<i>MŠ č. 8</i>	Mám pochybnosti

Z rozhovoru vyplynula skutečnost, že 50% respondentů je přesvědčeno, že sestavování kritérií věnovali dostatečnou pozornost a jsou vyhovující. Druhá polovina respondentů má určité pochybnosti, které plynou z jejich subjektivního pocitu. Nejsou si zcela jisti, zda jiná

varianta by nebyla vhodnější či méně složitá. Jako jeden z důvodů nejistoty respondenti uváděli především zvolené pořadí kritérií.

Otázka č. 4: Jestliže je Vaše odpověď na otázku č. 3 záporná, přinesla Vámi sestavená kritéria nějaké problémy?

Otázka č. 4 směřovala k zjištění podstaty problémů, se kterými se ředitelé v souvislosti s kritérii pro přijetí nejčastěji potýkají.

Tabulka č. 4 - kritéria a jejich problémy

<i>respondenti</i>	<i>odpovědi</i>
<i>MŠ č. 1</i>	Absence jednoho z kritérií
<i>MŠ č. 2</i>	
<i>MŠ č. 3</i>	
<i>MŠ č. 4</i>	
<i>MŠ č. 5</i>	
<i>MŠ č. 6</i>	
<i>MŠ č. 7</i>	
<i>MŠ č. 8</i>	

Jeden z respondentů uvedl, že procesu sestavování kritérií nevěnoval dostatečnou pozornost, použil kritéria z loňského roku. V těchto kritériích nebyl zakomponovaný prvek trvalého bydliště na území města Havířova, což se v letošním roce, kdy při přijímání dětí do mateřských škol převyšuje poptávka nad nabídkou, stalo problémem. Zřizovatel požaduje přednostní umístění dětí do mateřských škol s trvalým pobytem na území města Havířova.

Shrnutí výsledků první oblasti výzkumného šetření.

Na základě zjištění pozitivně hodnotím to, že všichni respondenti mají sestavená vlastní kritéria o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání. Takto pozitivně již nelze vyhodnotit dodržování pořadí kritérií, z nichž 25% respondentů v některých případech toto pořadí nedodržuje. Rovněž poslední otázka první oblasti naráží na problém, kdy kritéria nebyla promyšleně sestavena a přizpůsobena vlivu vnějšího prostředí a tím se ředitel mateřské školy dostal do situace, kdy na jedné straně řeší požadavek svého zřizovatele a na straně druhé žádost rodiče o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání z okolní obce. Visí nad ním hrozba

případného odvolání ze strany rodiče, pokud dítě nebude přijato, na druhé straně nespokojenost a problém se zřizovatelem, pokud přijme dítě z jiné obce.

Jako doporučení, jak předejít problémům při rozhodování o přijetí či nepřijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání, je promyšleně a vhodně na základě sestavených analýz z předchozích školních let vytvořit pořadí kritérií pro daný školní rok. V současné době v mateřských školách převyšuje poptávka před nabídkou a vhodně sestavená kritéria pro přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání mohou být pro ředitele škol přinejmenším jedním z argumentů při případném procesu odvolání. Lze předpokládat, že nárůst populační křivky alespoň v příštím roce ještě potrvá. Pryč jsou doby, kdy ředitel mateřské školy přijal k předškolnímu vzdělávání jakékoliv dítě bez ohledu na jeho věk nebo místo bydliště.

2. oblast - proces zahájení řízení

Otázka č. 5: Jakou formu podání žádosti rodiče využívají, pokud používají písemnou žádost, máte připravené vlastní formuláře?

Cílem této otázky bylo zjistit, jakou formu podání žádosti zákonní zástupci volí nejčastěji.

Tabulka č. 5 - forma žádosti

<i>respondenti</i>	<i>odpovědi</i>
<i>MŠ č. 1</i>	Písemná s využitím formulářů MŠ
<i>MŠ č. 2</i>	Písemná s využitím formulářů MŠ
<i>MŠ č. 3</i>	Písemná s využitím formulářů MŠ
<i>MŠ č. 4</i>	Písemná s využitím formulářů MŠ
<i>MŠ č. 5</i>	Písemná s využitím formulářů MŠ
<i>MŠ č. 6</i>	Písemná s využitím formulářů MŠ
<i>MŠ č. 7</i>	Písemná s využitím formulářů MŠ
<i>MŠ č. 8</i>	Písemná s využitím formulářů MŠ

Z výsledků rozhovorů u všech respondentů je jednoznačné, že zákonný zástupce dítěte k zahájení řízení o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání využívá písemné žádosti na formuláři, který má zpracovaný mateřská škola.

Otázka č. 6: Obsahují podané žádosti vždy veškeré zákonné náležitosti k tomu, aby mohlo být zahájeno řízení?

Tabulka č. 6 - náležitosti žádosti

<i>respondenti</i>	<i>odpovědi</i>
<i>MŠ č. 1</i>	Ne
<i>MŠ č. 2</i>	Ne
<i>MŠ č. 3</i>	Ano
<i>MŠ č. 4</i>	Ano
<i>MŠ č. 5</i>	Ne
<i>MŠ č. 6</i>	Ne
<i>MŠ č. 7</i>	Ne
<i>MŠ č. 8</i>	Ne

Pouze 25% respondentů uvedlo, že žádost, kterou podává zákonný zástupce dítěte k přijetí k předškolnímu vzdělávání řediteli mateřské školy, obsahuje všechny zákonné náležitosti, které žádost má mít. U ostatních 75% respondentů bylo zjištěno, že podaná žádost potřebné zákonné náležitosti nemá.

Otázka č. 7: Pokud jste v otázce číslo 6 odpověděl ne, jaké náležitosti nejčastěji chybí?

Další otázka byla volena s cílem zjistit, jaké zákonné náležitosti nejčastěji v podání žádosti chybí.

Tabulka č. 7 – chybějící náležitosti žádosti

<i>respondenti</i>	<i>odpovědi</i>
<i>MŠ č. 1</i>	Potvrzení lékaře
<i>MŠ č. 2</i>	Potvrzení lékaře
<i>MŠ č. 3</i>	
<i>MŠ č. 4</i>	
<i>MŠ č. 5</i>	Potvrzení lékaře
<i>MŠ č. 6</i>	Potvrzení lékaře
<i>MŠ č. 7</i>	Potvrzení lékaře, vyjádření SPC
<i>MŠ č. 8</i>	Potvrzení lékaře, vyjádření SPC

Nejčastěji uváděnou náležitostí, která v žádostech chybí, je potvrzení lékaře o řádném přeočkování, a to v 75%. U mateřských škol, které mají speciální třídy pro děti s vadou řeči, chybí nejen potvrzení lékaře, ale ještě vyjádření SPC.

Otázka č. 8: Jak postupujete v případě, že žádost nemá předepsané náležitosti nebo trpí-li jinými vadami?

Smyslem otázky bylo zmapovat, zda a jakým způsobem ředitel řeší případné vady či jiné nedostatky v žádosti zákonných zástupců.

Tabulka č. 8 - nedostatky žádostí

<i>respondenti</i>	<i>odpovědi</i>
<i>MŠ č. 1</i>	Poskytnutí přiměřené lhůty na odstranění
<i>MŠ č. 2</i>	Výzva k odstranění nedostatků
<i>MŠ č. 3</i>	Nedostatky se nevyskytují
<i>MŠ č. 4</i>	Nedostatky se nevyskytují
<i>MŠ č. 5</i>	Poučení a stanovení lhůty pro dodání chybějících podkladů
<i>MŠ č. 6</i>	Výzva k odstranění nedostatků
<i>MŠ č. 7</i>	Dohoda s žadatelem, nedodržení správního postupu
<i>MŠ č. 8</i>	Porušení pravidel správního řízení

Dva respondenti uvedli, že nedostatky se nevyskytují, jedním z důvodů je fakt, že ředitel v případě zjištění vady či nedostatku žádost od žadatele vůbec nepřijme, v druhém případě ředitel uvedl, že v dostatečném časovém předstihu osloví budoucí žadatele s tím, že jim předá evidenční list, na který si nechá vystavit potvrzení o zdravotní způsobilosti dítěte. Ve čtyřech případech postupují ředitelé v rámci zákonné normy. Dva respondenti uvedli, že jsou si plně vědomi, že nedodržují zákonný postup při správním řízení, nicméně je k tomu nutí situace.

Shrnutí výsledků druhé oblasti výzkumného šetření.

Z výsledků šetření je jednoznačné, že žádosti podávané zákonným zástupcem dítěte k předškolnímu vzdělávání jsou podávány u všech 8 respondentů písemně. Všichni ředitelé mateřských škol využívají k podání žádosti vlastních tiskopisů. Z výzkumného šetření vyplývá, že i tato oblast správního řízení přináší ředitelům každoročně problémy. Jedná se především o záležitosti lékařského potvrzení, což je jedním ze základních požadavků zákona pro přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání. Někteří rodiče se o této skutečnosti dozvídají

až v okamžiku podání žádosti, kdy pak ředitelé tuto situaci řeší stanovením přiměřené lhůty k odstranění nedostatků. Komplikovaná situace dle názorů ředitelů vzniká v případě žádosti o přijetí do speciální třídy.¹⁴⁶ Zde je hlavním problémem skutečnost, že žádost musí kromě potvrzení pediatra být doložena potvrzením příslušného speciálního pedagogického centra.¹⁴⁷ Tato potvrzení bývají často časově náročná, nejsou výjimkou i lhůty překračující tři měsíce. Po tuto dobu by se mělo správní řízení přerušit. Ovšem s tímto administrativně náročným postupem se prakticky nikdo nezdržuje, vše řeší ředitelé s rodiči operativně a nepostupují tak v souladu se správním řádem.

Jak lze předejít těmto problémům? Jako jedno možné řešení vidím v takovém postupu, kdy se na webové stránky MŠ umístí tiskopis s lékařským potvrzením a s výrazným upozorněním na nezbytnost a jednu z podmínek přijetí dítěte do mateřské školy, mít tento tiskopis potvrzený od příslušného lékaře. Tím se jednak rodiče lépe informují a především se tak zvýší počet správně podaných žádostí.

3. oblast – problematika vedení spisu

Otázka č. 9: Máte založený spis o každé věci, která se rozhoduje podle správního řádu?

Tato otázka byla zaměřena na existenci založení spisu ve správním řízení.

Tabulka č. 9 - založení spisu

<i>respondenti</i>	<i>odpovědi</i>
MŠ č. 1	Ano
MŠ č. 2	Ano
MŠ č. 3	Ano
MŠ č. 4	Ano
MŠ č. 5	Ano
MŠ č. 6	Ano
MŠ č. 7	Ano
MŠ č. 8	Ano

¹⁴⁶ § 16 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

¹⁴⁷ § 2 a 3 odst. 1 vyhlášky č. 73/2005 Sb., vyhláška o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních a vyhláška č. 72/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.

Odpověď na otázku číslo 8 byla jednoznačná. Z výsledků rozhovorů vyplynulo, že všichni respondenti, tzn. 100%, zakládají spis.

Otázka č. 10: Jaké dokumenty zakládáte do spisu?

Smyslem této otázky bylo zjistit, zda ředitelé vědí, co do spisu dle správního řádu patří.

Tabulka č. 10 - přehled dokumentů

<i>Respondenti</i>	<i>Žádost</i>	<i>Rozhodnutí</i>	<i>Doklad o převzetí rozhodnutí</i>	<i>Další doklady lékařské potvrzení</i>	<i>Přihláška ke stravování</i>	<i>Karta dítěte</i>	<i>Potvrzení o vyzvedávání dítěte</i>
<i>MŠ č. 1</i>	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano
<i>MŠ č. 2</i>	Ano	Ano	Hromadný tiskopis	Ano			
<i>MŠ č. 3</i>	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano
<i>MŠ č. 4</i>	Ano	Ano	Ano	Ano			
<i>MŠ č. 5</i>	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano
<i>MŠ č. 6</i>	Ano	Ano	Ano	Ano			
<i>MŠ č. 7</i>	Ano	Ano	Ano	Ano			
<i>MŠ č. 8</i>	Ano	Ano	Hromadný tiskopis	Ano			

Z výsledků rozhovorů vyplynulo, že 3 z respondentů do spisů vkládají nejen dokumenty, které se týkají správního řízení, ale také ostatní dokumenty, jež se správním řízením o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání vůbec nespojují a jsou součástí školní matriky. Dva z respondentů uvedli, že doklad o převzetí rozhodnutí mají na hromadném seznamu, což je v rozporu s náležitostmi, které má obsahovat spis.

Shrnutí výsledků třetí oblasti výzkumného šetření.

Respondenti vedou o každé věci, která se rozhoduje podle správního řádu spis. Odpovědi však naznačují, že ne každý z respondentů má v této oblasti dostatečné znalosti. Dochází k situaci, kdy do spisu jsou zařazovány i dokumenty, které zde nepatří a spis slouží zároveň jako matrika dítěte.

V této oblasti problémy vycházejí z určité nevědomosti respondentů a jako doporučení bych navrhovala prostudovat řádně správní řád. Sama ze svých zkušeností mohu podotknout,

že správní řád je velmi složitý a pro běžného občana nesrozumitelný. Vhodné doporučení, jak doplnit mezery ve znalostech správního řádu vidím jednoznačně v dalším vzdělávání pedagogických pracovníků. Je to i námět pro ředitele a vedoucí pracovníky škol, kteří mohou vzdělávacím agenturám podávat návrhy seminářů se zaměřením právě na problematiku správního řádu. Jednou z dalších možností, jak si osvojit tuto problematiku, je studium školského managementu.

4. oblast – problematika přerušování řízení

Otázka č. 11: Uplatňujete ve své praxi institut přerušování řízení?

Jedním z možných způsobů postupu je přerušování řízení, což bylo jádrem otázky č. 10. Tato otázka měla zjistit, zda ředitelé institut přerušování řízení ve své praxi uplatňují.

Tabulka č. 11 - přerušování řízení

<i>respondenti</i>	<i>odpovědi</i>
<i>MŠ č. 1</i>	Ne
<i>MŠ č. 2</i>	Ne
<i>MŠ č. 3</i>	Ne
<i>MŠ č. 4</i>	Ne
<i>MŠ č. 5</i>	Ne
<i>MŠ č. 6</i>	Ne
<i>MŠ č. 7</i>	Ne
<i>MŠ č. 8</i>	Ne

Odpověď na otázku č. 10 byla jednoznačná. Všech 8 respondentů uvedlo, že institut přerušování řízení neuplatňují. Jaké jsou důvody proč tomu tak je, najdeme v odpovědi na další otázku.

Otázka č. 12: Pokud ano, tak v jakém případě, pokud ne, tak proč?

Snahou této otázky bylo zmapování důvodů, které vedou ředitele k uplatňování či neuplatňování přerušování řízení.

Tabulka č. 12 - důvody neuplatňování přerušování řízení

<i>respondenti</i>	<i>odpovědi</i>
<i>MŠ č. 1</i>	Nevím, jak bych správně postupovala
<i>MŠ č. 2</i>	Náročné na vedení administrativy
<i>MŠ č. 3</i>	Příliš složité, této oblasti nerozumím
<i>MŠ č. 4</i>	Tuto problematiku vůbec neřeším
<i>MŠ č. 5</i>	Nevím, jak bych správně postupovala
<i>MŠ č. 6</i>	Náročné na vedení administrativy
<i>MŠ č. 7</i>	Náročné na vedení administrativy
<i>MŠ č. 8</i>	Neznalost správného postupu, problematické

Odpovědi na otázku č. 12 rozdělily respondenty do dvou základních skupin. Jedna skupina problematiku přerušování řízení zná, ale pro velké administrativní zatížení se tomuto postupu snaží vyhnout, druhá, větší skupina respondentů nemá o této oblasti dostatečné znalosti a problematice dle jejich názoru vůbec nerozumí.

Shrnutí výsledků čtvrté oblasti výzkumného šetření.

Ředitelé se mohou v průběhu správního řízení dostat do situace, kdy zákonný postup vyžaduje přerušování řízení. Odpovědi však ukazují, že tento institut nikdo z respondentů nevyužívá. Jedním z hlavních důvodů uvádějí ředitelé náročnost zejména z pohledu administrativy, z čehož je možné usuzovat, že tato část respondentů tuto problematiku zná, nebo o ní má alespoň jakési informace či povědomí. To však schází druhé polovině respondentů, kterým znalosti zcela chybí nebo se v této oblasti téměř neorientují.

Doporučení, jak se s tímto problémem vypořádat, je jednoduché. V první řadě by ředitelé měli znát své povinnosti a neznalost zákona nikoho neomlouvá, z čehož jednoznačně plyne nutnost méně informovaných respondentů seznámit se s danou problematikou. Na druhé straně je třeba také konstatovat, že administrativní zátěž je pro ředitele značná, proto by stálo za úvahu buď zjednodušení administrativy nebo posílení rozpočtů škol, které by mohly vést k zaměstnání administrativního pracovníka.

5. oblast – rozhodnutí

Otázka č. 13: Používáte při sestavování rozhodnutí vzorů? Pokud ano, odkud čerpáte?

Smyslem této otázky bylo zjistit, zda ředitelé si sami vypracovávají formuláře pro rozhodnutí, nebo k tomuto aktu využívají nabízené vzory.

Tabulka č. 13 - rozhodnutí

<i>respondenti</i>	<i>odpovědi</i>
<i>MŠ č. 1</i>	Ano, vzory ze seminářů
<i>MŠ č. 2</i>	Ano, vzory z internetu
<i>MŠ č. 3</i>	Ano, firma ATRE
<i>MŠ č. 4</i>	Ano, firma ATRE
<i>MŠ č. 5</i>	Ano, vzory ze seminářů
<i>MŠ č. 6</i>	Ano, vzory ze seminářů s konfrontací správního řádu
<i>MŠ č. 7</i>	Ano, vzory ze seminářů s konfrontací správního řádu
<i>MŠ č. 8</i>	Ano, vzory ze seminářů

Z odpovědí vyplynula skutečnost, že všichni ředitelé využívají pro vypracování rozhodnutí různé zdroje, které nabízejí vzorové formuláře pro tento akt. Dva z respondentů uvedli, že u vzorů které používají, kontrolují všechny formální náležitosti, které „rozhodnutí“ musí mít.

Otázka č. 14: Jakou formu pro doručování rozhodnutí volíte?

Zjistit způsob, který ředitelé užívají pro doručení rozhodnutí, měla za úkol otázka č. 14.

Tabulka č. 14 - forma doručování

<i>respondenti</i>	<i>odpovědi</i>
<i>MŠ č. 1</i>	Osobní převzetí, poštovní služby
<i>MŠ č. 2</i>	Osobní převzetí
<i>MŠ č. 3</i>	Osobní převzetí
<i>MŠ č. 4</i>	Osobní převzetí
<i>MŠ č. 5</i>	Osobní převzetí, poštovní služby
<i>MŠ č. 6</i>	Osobní převzetí, poštovní služby
<i>MŠ č. 7</i>	Osobní převzetí
<i>MŠ č. 8</i>	Osobní převzetí, poštovní služby

Z tabulky č. 14 je patrné, že ředitelé preferují osobní převzetí, vyžaduje však větší kontakt s rodiči. Doručení poštovní službou používají respondenti jen v těch případech, kdy není možné osobní kontakt dohodnout. Náklady na poštovní služby hradí organizace ze svého rozpočtu.

Shrnutí výsledků páté oblasti výzkumného šetření.

Pátá oblast obsahovala otázky z oblasti „technického“ zpracování dokumentu a způsob doručení zákonným zástupcům. Z odpovědí jednoznačně vyplynulo, že nikdo z respondentů si formuláře nevypracovává sám a raději používá vzorů získaných z materiálů, které byly součástí seminářů nebo vzory, jež poskytují vzdělávací agentury či literatura. Domnívám se, že důvodem je jistota správnosti a úplnosti těchto materiálů, kterým respondenti plně důvěřují.

Z finančních důvodů respondenti dávají přednost osobnímu převzetí rozhodnutí, jen nejnnutnější případy řeší pomocí poštovních služeb.

V této oblasti respondenti nevidí až tak velký problém, ale je to především proto, že nebyli doposud konfrontováni nadřízeným správním orgánem. Využívají proto služeb odborných agentur zabývajících se touto činností. Z vlastní zkušenosti však vím, že se nelze na tyto agentury zcela spolehnout a je nutné zkontrolovat všechny náležitosti a teprve poté je používat.

6. oblast – problematika opravných prostředků

Otázka č. 15: Řešili jste v průběhu své praxe odvolání ze strany zákonných zástupců proti Vašemu rozhodnutí?

Cílem tohoto dotazu bylo zjistit, zda ředitelé ve své praxi řeší otázku opravných prostředků.

Tabulka č. 15 - opravné prostředky

<i>respondenti</i>	<i>odpovědi</i>
<i>MŠ č. 1</i>	Ne
<i>MŠ č. 2</i>	Ne
<i>MŠ č. 3</i>	Ne
<i>MŠ č. 4</i>	Ne
<i>MŠ č. 5</i>	Ne
<i>MŠ č. 6</i>	Ne
<i>MŠ č. 7</i>	Ne
<i>MŠ č. 8</i>	Ne

Jak ukazuje tabulka č. 15, nikdo z respondentů prozatím nemusel řešit odvolání proti rozhodnutí ve správním řízení.

Otázka č. 16: Jedním z opravných prostředků, které může použít ředitel školy je autoremedura. Využila jste tohoto prostředku?

Otázka č. 16 měla za úkol zjistit, zda je pro respondenty pojem autoremedura pojmem známým a zda již někdy tento postup respondenti použili.

Tabulka č. 16 - autoremedura

<i>respondenti</i>	<i>odpovědi</i>
<i>MŠ č. 1</i>	Nevyužila, tento pojem neznám
<i>MŠ č. 2</i>	Nevyužila, tento pojem neznám
<i>MŠ č. 3</i>	Nevyužila, tento pojem neznám
<i>MŠ č. 4</i>	Nevyužila, tento pojem neznám
<i>MŠ č. 5</i>	Nevyužila, tento pojem neznám
<i>MŠ č. 6</i>	Zatím jsem ho nevyužila, pojem znám
<i>MŠ č. 7</i>	Zatím jsem ho nevyužila, pojem znám
<i>MŠ č. 8</i>	Nevyužila, tento pojem neznám

Pouze dva z respondentů tento pojem znají a ví, co znamená, v praxi však ještě nikdy tento způsob řešení odvolání nepoužili. V šesti případech respondenti uvedli, že tento pojem jim není znám.

Shrnutí výsledků šesté oblasti výzkumného šetření.

Tato část otázek přinesla odpovědi z oblasti opravných prostředků. Je to oblast, se kterou nemají respondenti žádné zkušenosti. Během své praxe žádné odvolání dosud neřešili. Všichni dotazovaní ředitelé rovněž uvedli, že odvolání nebyli nuceni oficiálně řešit. Bylo to však především proto, že kdykoliv jim odvolání hrozilo, snažili se s rodiči domluvit, aby se tomuto aktu vyhnuli.

Pojem autoremedura znají pouze dva z respondentů. Uvedli však, že je to jen díky jejich studiu na vysoké škole, kde byla oblast správního řízení podrobně probírána. Ostatní respondenti tento pojem neznají.

Těžko lze něco doporučovat, když jsem se s odvoláním sama ve své praxi nesečkala. Jisté však je to, že daná věc je pro respondenty, kteří nejsou právně vzděláni, velmi odborná a složitá. Proto upřednostňuji názor, aby ředitelé měli v rozpočtu vyčleněné prostředky, které by se daly použít k odborné právní konzultaci, resp. k možnosti nechat se právníkem přímo zastupovat.

7. oblast – problematika novelizace školského zákona č. 49/2009 Sb.

Otázka č. 17: Seznámila jste se s novelizací školského zákona č. 49/2009 Sb., a jak?

Jakou formu seznámení s novelizací školského zákona respondenti zvolili, bylo záměrem otázky č. 17.

Tabulka č. 17 – seznámení s novelizací

<i>respondenti</i>	<i>odpovědi</i>
<i>MŠ č. 1</i>	Byla jsem na školení, samostudiem
<i>MŠ č. 2</i>	Samostudiem
<i>MŠ č. 3</i>	Byla jsem na školení
<i>MŠ č. 4</i>	Samostudiem
<i>MŠ č. 5</i>	Zkušenosti mi předala kolegyně
<i>MŠ č. 6</i>	Odborné semináře
<i>MŠ č. 7</i>	Odborné semináře
<i>MŠ č. 8</i>	Odborné semináře

Výsledky rozhovorů přinesly zjištění, že v pěti případech respondenti k získávání nových informací využívají odborných seminářů. Dva respondenti se snažili s novelizací školského zákona seznámit samostudiem a jeden respondent poznatky převzal od své kolegyně.

Otázka č. 18: Co pro Vás tato novelizace školského zákona č. 49/2009 Sb., z hlediska správního rozhodování znamená?

Co přinesla novelizace školského zákona, je odpovědí na otázku č. 18.

Tabulka č. 18 - novelizace v praxi

<i>respondenti</i>	<i>odpovědi</i>
<i>MŠ č. 1</i>	Zmatek a chaos
<i>MŠ č. 2</i>	Nic, postupuji tak, jak jsem postupovala před novelizací
<i>MŠ č. 3</i>	Nejasnosti
<i>MŠ č. 4</i>	Protichůdné informace
<i>MŠ č. 5</i>	Nepřehlednost
<i>MŠ č. 6</i>	Nejistotu, zda správně postupuji
<i>MŠ č. 7</i>	Nejistotu, zda správně postupuji
<i>MŠ č. 8</i>	Nevím, co by měla pro mne znamenat

Odpovědi všech respondentů na poslední výzkumnou oblast jsou zřejmé. Všichni respondenti se s novelou školského zákona seznámili, 63% dalo přednost vzdělávacím agenturám, ostatní využili samostudia a jeden respondent využil informací své kolegyně. Jakou měla novelizace školského zákona odezvu v praxi? Odpovědi jasně vypovídají o rozporech a nejasnostech nejen v hlavách ředitelů, ale i odborných školitelů.

Shrnutí výsledků sedmé oblasti výzkumného šetření.

Sedmá oblast výzkumného šetření byla věnována především novelizaci školského zákona zákonem č. 49/2009 Sb., která do procesu správního rozhodování vnesla rozpor. Rozpor tkví v § 183 odst. 1 školského zákona, který jasně říká: Pokud tento zákon nestanoví jinak, vztahuje se na rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti státní správy podle tohoto zákona správní řád. Odstavec 2 tohoto zákona však hned následně uvádí, že správní řád se nevztahuje na rozhodování podle určitých paragrafů, kde je zmíněn i případ přijetí či nepřijetí dítěte do MŠ.

Při zjištění daného rozporu hledali ředitelé pomoc od vzdělávacích agentur, které by měly znát odpověď. Bohužel ani po absolvování školení to nebylo o mnoho lepší, poněvadž každý školitel měl jiný názor a nebyli ve výkladu jednotní. Tím se nejistota ředitelů v této oblasti jen zvýšila. Výsledek v praxi je takový, že ředitelé z obavy z nepříjemností ze strany nadřízených orgánů raději tuto oblast (přijetí nového dítěte do školy) řeší podle správního řádu, přestože výklad je nejasný a rozporuplný.

Co doporučit? To je pro danou oblast zcela jednoduché: Zákonodárci a legislativci by si měli uvědomit chybu a měli by jednoznačně určit, kdy a za jakých okolností správní řád platí a kdy nikoliv.

ZÁVĚR

Ve své bakalářské práci jsem se zaměřila na oblast správního rozhodování ve školství, jakožto důležitého nástroje upravujícího procesně právní vztahy, a to především na oblast mateřských škol. Cílem bakalářské práce však není pouhý popis celého procesu správního rozhodování, ale především poukázat na problémy, komplikace a nejasnosti, které tento proces provází, umět je popsat, analyzovat a navrhnout řešení. Těchto problémů rozhodně není málo. Sama mnohé znám ze své praxe ředitelky mateřské školy, mnohé další jsem se dozvěděla z kontaktu se svými kolegyněmi ředitelkami, jejíž odpovědi na položené otázky formou šetření jsem zpracovala do empirické části této práce.

Domnívám se, že jsem cíl bakalářské práce spočívající v analýze celé problematiky správního rozhodování na úseku preprimárního vzdělávání splnila. Kriticky jsem se vyjádřila k novele školského zákona zákonem č. 49/2009, především k ustanovení § 183, který vnáší do rozhodování podle § 165 odst. 2 školského zákona zmatek a chaos. Je chybou zákonodárců, že nedokázali jednoznačně určit, jakým způsobem se má při rozhodování o přijetí či nepřijetí dítěte do mateřské školy postupovat.

Přechod škol do právní subjektivity, neustálé změny zákonů a vyhlášek a jejich novelizace, k tomu velká administrativní zátěž. To vše klade na kvalitu řídicích pracovníků velké nároky. Když k tomu mají řešit zmatky a nejasnosti v zákonech, je to tím horší a rozhodně to nesvědčí o dobré práci legislativců, zákonodárců a všech těch, kteří se na konečném znění zákonů podílejí. Znamená to, že jim není dostatečně známa skutečnost přímo v terénu, nejsou obeznámeni s problémy, které odpovědní pracovníci ve školství musí dennodenně řešit a rozhodují „od zeleného stolu“ bez potřebných detailních informací o praktickém životě.

Ve své práci jsem dospěla k znepokojivému zjištění, že velké procento ředitelů mateřských škol má značné nedostatky v oboru právního vědomí. V některých složitějších případech správního rozhodování neumí správně postupovat. Mnozí se proto všemožně brání poněkud náročnějším úkolům a, jak vyplývá z odpovědí respondentů, některé instituty z oblasti správního řízení, jako např. přerušování řízení nebo autoremedura, jim ani nejsou dostatečně, či v některých případech vůbec, známy. To samozřejmě může podstatným způsobem ovlivnit kvalitu rozhodovacího procesu s negativním dopadem při případném odvolacím řízení a prozkoumáním procesního postupu ze strany nadřízeného orgánu.

Domnívám se proto, že jistou pomocí by mohlo být zřízení jakési právní rady, na kterou by se mohli odpovědní pracovníci se svými dotazy obrátit, což by ředitelé mateřských škol určitě přivítali. Ředitelé mají téměř výlučně pedagogické, nikoliv právnické vzdělání, přesto jsou nuceni mnoho právních problémů řešit. Možnost obrátit se na příslušné odborníky (a mít

je z čeho zaplatit) by ředitelům při právních úkonech spojených s jejich funkcí určitě značně pomohlo.

De lege ferenda

Stará zásada, že neznalost zákona neomlouvá, platí stále. Platí i v našem případě pro všechny vedoucí pracovníky ve školství, kteří jsou z titulu své funkce k právním úkonům oprávněni. V zájmu bezproblémového a kvalitního rozhodovacího procesu je zapotřebí, aby i právní normy, které jsou pro takováto rozhodování adekvátní, byly dokonalé, aby je bylo možno vztáhnout na všechny případy, s nimiž je možné se setkat, aby byly jednoznačné a nepřipouštěly dvojí výklad, a navíc, aby byly dobře „čitelné“, tedy takové, aby k jejich aplikaci nebylo třeba nějakých mimořádných právnických znalostí.

Navrhuji proto, aby se zákonodárci zabývali úpravou školského zákona.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

LITERATURA

ČERNÝ, Pavel a jiní, *Průvodce novým správním řádem : s podrobným výkladem a vzory podání*. Praha : Linde a.s., 2006. 439 s. ISBN 80-7201-600-8.

GADASOVÁ, Dalimila. *Právo (vybrané pojmy a instituty) : Studijní text pro distanční studium*. Olomouc : Univerzita Palackého v Olomouci, 2007. 64 s. ISBN 80-85783-64-9.

GADASOVÁ, Dalimila; POLIÁN, Milan. *Správní právo : Právní základ veřejné správy*. 1. díl. Olomouc : Univerzita Palackého v Olomouci, 2000. 56 s. ISBN 80-244-0125-8.

GADASOVÁ, Dalimila; POLIÁN, Milan. *Správní právo procesní část : správní řád*. 5. díl. Olomouc : Univerzita Palackého v Olomouci, 2000. 66 s. ISBN 80-244-0129-0.

HENDRYCH, Dušan a kolektiv. *Správní právo obecná část*. 6. vydání. Praha : C.H.Beck, 2006. 822 s. ISBN 80-7179-442-2.

HORZINKOVÁ, Eva; NOVOTNÝ, Vladimír. *Správní právo procesní*. 2., aktualizované vydání. Praha : Leges, 2008. 348 s. ISBN 978-80-87212-01-1.

JANKŮ, Martin a kolektiv. *Základy práva pro posluchače neprávnických fakult*. 2. Praha : C.H.Beck, 2006. 642 s. ISBN 80-7179-499-6.

JEMENLKA, Luboš; PONDĚLÍČKOVÁ, Klára; BOHADLO, David. *Správní řád : Komentář*. 1. Praha : C.H.Beck, 2008. 592 s. ISBN 978-80-7179-784-5.

MATES, Pavel; NOVOTNÝ, Vladimír; STARÝ, Marek. *Základy správního práva procesního*. Praha : Vysoká škola finanční a správní, o.p.s. v edici EUPRES, 2007. 104 s. ISBN 978-80-86754-82-6.

ONDRUŠ, Radek. *Správní řád : nový zákon s důvodovou zprávou a poznámkami*. Praha : Linde a.s., 2005. 515 s. ISBN 80-7201-523-0.

POLÁKOVÁ, Hana; HROMKOVÁ, Marta. *Správní řád v praxi ředitelů škol a školských zařízení*. Ždár nad Sázavou : Fakta v.o.s., 2005. 215 s. ISBN 80-902614-5-0.

PRŮCHA, Petr. *Správní právo obecná část. 7.*, doplněné vydání. Brno : DOPLNĚK, 2007. 418 s. ISBN 978-80-7239-207-0.

SKULOVÁ, Soňa a kolektiv. *Správní právo procesní*. Plzeň : Aleš Čeněk, s.r.o., 2008. 428 s. ISBN 978-80-7380-110-6.

SOVOVÁ, Olga. *Základy správního práva*. Hradec Králové : GAUDEAMUS, 2008. 111 s. ISBN 978-80-7435-010-8.

SVOBODA, Ivo; MARINČÁK, Miroslav. *Správní řízení a finance v životě školy*. Olomouc : Univerzita Palackého v Olomouci, 2007. 69 s. ISBN 978-80-244-1827-8.

VALENTA, Jiří. *Právní rámec řízení. 1*. Karviná-Mizerov : PARIS, 2010. 340 s. ISBN 978-80-87173-16-9.

VEDRAL, Josef. *Správní řád komentár*. Praha : BOVA POLYGON, 2006. 1042 s. ISBN 80-7273-134-3.

PŘÁVNÍ PŘEDPISY:

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů

Usnesení předsednictva ČNR č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů

Vyhláška č. 73/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních

Vyhláška č. 72/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných

INTERNETOVÉ ZDROJE:

MSMT.cz [online]. 2009 [cit. 2010-07-01]. Právní výklad k postupu při rozhodování ředitele podle § 165 odst. 2 školského zákona. Dostupné z WWW: <msmt.cz/dokumenty/pravni-vyklad-msmt>.

Příloha č. 1 – vzor rozhodnutí o přijetí k předškolnímu vzdělávání

Mateřská škola

č.j.

Datum vyhotovení rozhodnutí:

Oprávněná osoba správního orgánu: ředitel školy (jméno a příjmení)

Zákonný zástupce dítěte:

Rozhodnutí

Ředitelka Mateřské školy Havířov – Město Horymírova 7/1194, rozhodla podle ustanovení § 34 odst. 3, § 165, odst. 2, písmene b) a § 183 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění, ve smyslu vyhlášky č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání a v souladu se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, takto:

jméno a příjmení (dítěte):

datum narození:

bydliště:

přijímá

k předškolnímu vzdělávání v Mateřské škole

od

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání ve lhůtě do 15 dnů ode dne jeho oznámení. Odvolání se podává prostřednictvím ředitelky mateřské školy, jejíž činnost vykonává Mateřská škola..... ke Krajskému úřadu v Ostravě, odboru školství, mládeže a sportu. Uplynutím této lhůty je rozhodnutí pravomocné.

(otisk úředního razítka)

(jméno příjmení)
ředitel školy (podpis)

Příloha č. 2 – vzor rozhodnutí o nepřijetí k předškolnímu vzdělávání

Mateřská škola

č.j.

Datum vyhotovení rozhodnutí:

Oprávněná osoba správního orgánu: ředitel školy (jméno a příjmení)

Zákonný zástupce dítěte:

Rozhodnutí

Ředitelka Mateřské školy Havířov – Město Horymírova 7/1194, rozhodla podle ustanovení § 34 odst. 3, § 165, odst. 2, písmene b) a § 183 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění, ve smyslu vyhlášky č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání a v souladu se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, takto:

jméno a příjmení (dítěte):

datum narození:

bydliště:

nepřijímá

k předškolnímu vzdělávání v Mateřské škole

od

Odůvodnění:

K přijetí k předškolnímu vzdělávání v Mateřské škole byla dne vyhlášena kritéria a maximální počet dětí, které lze přijmout. Podle jednotlivých žádostí, které byly posuzovány dle vyhlášených kritérií bylo vyhotoveno pořadí přihlášených dětí, které splnily požadovaná kritéria. Po zhodnocení podkladů připojených k žádosti ze dne..... byla žádost zařazena namísto pořadí, které vzhledem k vyhlášené kapacitě neumožňuje rozhodnout kladně o této žádosti.

Zákonný zástupce byl poučen o možnosti vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí podle §36 odst. 3 správního řádu, čehož nevyužil a nevznesl ani jiných návrhů či námitek ve věci, s nimiž by se správní orgán měl v řízení vypořádat.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání ve lhůtě do 15 dnů ode dne jeho oznámení. Odvolání se podává prostřednictvím ředitelky mateřské školy, jejíž činnost vykonává Mateřská škola..... ke Krajskému úřadu v Ostravě, odboru školství, mládeže a sportu. Uplynutím této lhůty je rozhodnutí pravomocné.

(otisk úředního razítka)

(jméno příjmení)
ředitel školy (podpis)